

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, április 7-én.

97. szá m

Michiel ur.

A lágy olasz nóták elhangzottak, a fiumei osteriákban most már politikai nótát dalol a nép. Politikai nótát és nem kortesnótát, mert ilyenre a tegnapi választásnál nem volt szükség. Az autonomisták győztek, ahogy akartak. Ami az osteriákból kihangzik, az tisztára politikai nóta s aki mással szeretné magát áztatni, figyelje meg azt a csekély különbséget, amely a volt podeszta személyére nézve a nótában s a választás eredményében mutatkozik. Szemébe fog ötlenni, hogy a legkevesebb szavazatot az a Maylander kapta, akit a nóta Michiel urnak nevez s akiről így emlékezik meg:

Szent Vitus protegál minket
És oltalmaz Michiel ur...

Világos, hogy a nótát nem ugyanazok énekelik, akik a szavazatokat beadták. Sőt úgy tetszik, mintha a választás egyenesen meghazudtolná a nótát, ami idehaza Magyarországon csak örömet okozhat. Mert azt a hitet keltheti, hogy a volt podeszta keveseknek Michiel ur és sokaknak Maylander; keveseknek bálvány és sokaknak botránykö. A Fiuméből érkező hivatalos jelentések is erősíteni iparkodnak ezt a hitet, amikor arról mesélnek, hogy a rappresentanza megalkakulása után az autonom-párt ketté fog szakadni és Maylanderék túlzó elveikkel egészen magukra maradnak. Ezek a jelentések meg akarnak győzni, hogy Fiume már elunta a volt podeszta szekerének tolását s a választások tanúsága szerint nem hajlandó tovább a Maylander am-

biczióját szolgálni. Fiume tehát cserben fogja hagyni a nagyralátó férfit s a liberális tábornak még a fülét sem kell érte mozdítania.

De nekünk úgy tetszik, a hivatalos jelentések akkor sem sokkal megbízhatóbbak, ha a tengerpartról jönnek. A hivatalos jelentéseket csalafinták vagy optimisták szokták fogalmazni. És mikor azt mesélik, hogy az autonom-párt a liberálisok félreállása daczára ketté fog szakadni, ez veszedelmesen hasonlít a gyöngéknék ősi reménységéhez. Mert a végső állomáson is megmarad a gyöngéknék az az egyetlen reménységük: hátha az erősebbet elviszi az ördög! Hiszen ha az ördögnek egyéb ambíciója sem volna, mint a gyöngéknék apró szolgálátokat tenni! De nem úgy van. Az autonom-pártnak semmiféle józan oka sincs a meghasonlásra. Győzött most, mint ahogy győzött eddig s vezére nem vesztett népszerűségéből, sőt most már a nép nótába is vette. Hogy a választás eredménye mást látszik igazolni, mit sem jelent. Elvégre a népek tanulékonyak és nagyon hamar megismerik, hogy a hatalomtól nehéz valamit kicsikarni. S ha a választott képviselő-testület már kétszer is feloszlatták, mert csak a népnek tetszett és nem a hatalomnak, akkor Fiume tisztában volt vele, hogy harmadszor sem fog jobban járni. A törvényes téren tehát feladta a harcot és duzzogva vonult vissza az elkeseredés sánczai mögé. Ott vesztegel most és nem csinál semmit, csak valami hirtelen nőtt dalt énekel, amely félig reménység, félig fenyegetés.

Szent Vitus és Michiel ur — a szentre és a bálványra hivatkozik a fiumei. Szó sincs róla, hogy mi ebben a kissé henczegő nótában valami új Marseillaise-t akarnánk látni. Még nem született meg az a fanatikus autonomista és nincs az a felkapott Michiel ur, aki Fiumében felforgató eszméket merne árulni. Az a nép, amely most énekszóban henczeg, hogy a magyarok csak neki köszönhetik, ha hármasszínűk híre Kináig is eljutott, a kellő pillanatban nem felejtene el, hogy mit köszönhet Magyarországnak. A vak ember is messzire vitte a sántát, de azért le nem tette volna a vállairól, mert az a sánta ember volt az ő — szemevilága. Felforgató eszméssel tehát aligha boldogulna valaki Fiumében. De másrészt kétségtelen, hogy az autonomisták mozgékonyasága s a horvátok aknamunkája jól megoldozta a fiumei népet s ha még ennyi sem lett volna elég, elvégezte a többi az a huza-vona, amely a fiumei dolgok rendezését olyan sokáig késleltette. Most aztán már Fiume nemcsak a giunta miatt van elkeseredve, most már neki minden gyanús, ami Magyarországból jön és oltalmat várva, nótában keresi fel a védő szentjét és az oltalmazó bálványát. Pedig az mindig bajt jelent a kormányzatban, mikor a nép panaszaival nem a kormányzóhoz, hanem szentekhez és bálványokhoz zarándokol.

Ezért nincsen sok bizodalomunk a hivatalos jelentésekben. Amit elmondanak, az igaz lehet; de amit elhallgatnak, az

Egy ujságíró-apostol.

II. Az apostol.

Thomas Lake Harrisnak a broctoni prófétának tanítványait nem kötelezte valami eskü, vagy fogadalom. Ez a titokzatos ember annyira meg volt győződve akaratának kényszerítő erejéről, hogy a próbaévek letelte után tanítványait, a kiküldött apostolokat egészen a maguk szárnyára bocsátotta. Látszólag egészen szabadon mozogtak régi megszokott környezetükben és senki sem vette észre azt a valóbilimeseknél erősebb „delejes” fonalat, amely a vakengedelmesség kényszerével fűzte össze. Az atyát gyermekeivel, a világba küldött apostolt a mesterrel.

Harris maga tagadta, hogy ilyen ereje van. Körülmenyesen ismerteti egyik 1871. február 8-áról keltezett levelében az „együttlélekző testvérszövetkezetnek” egész rendszerét és a maga szerepét abban. „I have withdrawn in private life”, írja levelében, „visszavonultam a magánéletbe — és irtózom a nyilvánosságtól. A „testvérek” között nincsen semmi vagyonszövetség: mindegyik szabadon kieléti birtokait és függetlenül láthat dolgait. Csak egy közös célunk van: kölcsönösen támogatjuk egymást, hogy a keresztényi önmegtartóztatás és lemondás tisztá életét élhessék. Közös vallás kapcsa sem fűz össze bennünket, mert én nem vagyok vallásalapító és nem szavakkal, hanem példaadással tanítok.

Mi a Krisztus életét akarjuk végig élni,

hogy példánk után előbb-utóbb az egész társadalmi élet átváltozzék. Ami egyszerű, munkás életünk mégis a legragyogóbb eszményt rejti magában, ép úgy, amint az alázatos fűszál magában rejti a nap dicsőséges fényét és melegét.”

Hogy a próféta ebben a levélben nem mondott igazat, azt a legvilágosabban épen Oliphant Lőrincz története bizonyítja. A világba kiküldött apostol akárhányszor megemlékezik arról a rettenetes, noha áldásos kényszerrel (a terrible pressure, though a blessed one), amelyet az „Atya” a tengeren túlról is éreztet vele és amelylyel minden lépését ellenőrzi.

Alig, hogy 1870-ben Londonba érkezett, ahol időközben megjelent szatirikus regénye, „Dolhe and the two Swiths”, nagy feltűnést okozott, rögtön a legelőkelőbb társaság kegyeltje lesz megint. Diszkrét tartózkodással tudakozódnak amerikai tapasztalatai felől; ő meg diszkrét hallgatással válaszol. „Csak azzal felel: „I have lived the life”; „az életet éltem.”

Időközben az új francia köztársaság véres erőküzdéssel folytatta a küzdelmet a germán hódítás ellen. Oliphant megújítja összeköttetéseit a Times-szal és mint a világlap levelezője nézi végig a nagy tragédiát, értékes tudósításokkal szolgálva lapját. A diadalmas németekkel — ahikkel különben nem rokonszenvez — Párisba vonul és tanuja lesz a Commune véres napjainak. És ekkor, midőn a világlapnak legnagyobb szüksége van reá, egyszerre

csak megnyilatkozik az „Atyának” rettenetes akarata és a „testvérek” közé való visszatérésre kényszeríti. Az „Atya” akaratának megnyilatkozása természetesen csak csoda útján történhetett; a bekövetkező „jelet” még otthon megbeszélték. Oliphant éppen levelet írt a „Times”-nak, amikor egy puskagolyó rémes csörrenéssel zúzta össze az ablakot a feje fölött. Ez volt a „jel” — és Oliphant megszakítva a „világgal” minden összeköttetést, sietett vissza a testvérek közé.

De nem hosszú időre; az „Atya” most csak próbára akarta tenni az apostol engedelmességét; a legkönnyebb próbára. Hiszen Oliphant a „világot” már rég feláldozta. Sokkal nehezebb próba várakozott még rá: szívét, szemérmét keli áldozatul hoznia.

A Commune leveretése után édesanyjával, aki már szintén túl volt a próbaéveken, visszatérhetett a hamvaiból újra éledő Párisba. A kiváncsi turisták egész serege önzönlötte el akkor „gyászoló Babylont”. A visszatért apostol a Párisban élő angol kolónia mindennapos vendége lett — és itt talált arra a hölgyre, aki életének rég keresett „counter-part”-ja, kiegészítője, a szó teljes értelmében felesége lett.

Mr. Wynne Finch, a parlament tagja, ne-jének és mostoha leányának, Alice le Strangenek kíséretében vagy felév óta tartózkodott Párisban. Alice mindjárt első megjelenésekor valósággal megbűvölte a kis angol kolóniát. „Not a woman at all an angel!” „Nem asszony, valóságos angyal,” kiáltották, ahol csak megjelent

Legnagyobb. Az elkeseredés ugyanis, mely a fiumei nép hangulatában mutatkozik, az elkeseredés, mely levágta a cselekvés kezét, de megnyitotta a csöndebb és lármásabb panaszok ajkait és mindenféle fenyegetésben leli kedvét. Ezt nem lehet megakadályozni, ezt agyonütni sem lehet. S talán ezért nem is vesznek róla tudomást a hivatalos jelentések. De a magyar kormánynak igenis tudomást kell róla vennie és nem szabad azzal beérnie, hogy a törvényes rendet, az állami tekintélyt és a törvények respektálását helyreállítja. A magyar kormánynak föl kell keresnie az elkeseredést vagy akár csak a legcsekélyebb elégtelenséget, valahol az elrejtőzik. És ha azt akarja, hogy Fiume nemcsak a hatalom szavával, hanem a szívek szavával is Magyarországhoz legyen csatolva, akkor sütra dobja a rózsaszínű hivatalos jelentéseket és azokhoz a szívekhez fordul, amelyekből egy csuf politikai nóta ki tudta szorítani az édes szerelmi dalakat.

S bizonyos tekintetben szerencsésnek tartjuk erre a mai helyzetet. Mert a fiumei nép megszokta mostanában, hogy igazi kormányzóját nem a tengerparti új házban, hanem a budavári miniszterelnöki palotában lássa. Elkeseredése nem a kormányzó, hanem a magyar kormányzó ellen fordul. Valami közvetlen kapcsolat van tehát Fiume és a kormány között. Ez a közvetlenség egyelőre még az elkeseredés irányában látszik; de a magyar kormány dolga, hogy az elkeseredésből megnyugvás, a gyűlölségből igazi ragaszkodás váljék. Az ilyen munkához Bánffy-nak mindig szerencsés keze volt. S ha annak idején bizonyos szándékosággal úgy szemelte ki a kormányzó személyét, hogy ne legyen több, csak épen a magyar miniszterelnök szócsové, akkor ebben is neki lehetett igaza. Mert most legalább mi sem állja útját, hogy a magyar kormány és Fiume közvetlenül érintkezzenek. Talán a tegnapi választásnak bizonyos jelenségei is ennek a közvetlen

érintkezésnek mutatják már hatását. Talán csak kettéválasztotta a magyar kormány a munkát. Előbb a törvényes rendet állítja helyre, hogy aztán a nép hangulatából is elenyésztesse a keserűséget. He-lyes. De akkor egy kis sietség helyén való lesz. Mert nem jó dolog, hogy a nép hangulatában erősebb gyökereket verjen az olyan hit, mintha a Michiel ur oltalmára szorulna.

Szent Vítus ám protegálja ezentúl is Fiumét, de oltalmazója nem lehet és ne is legyen Michiel ur, a bálvány, hanem csakis a — törvény . . .

POLITIKAI HIREK.

A flotta kiegészítése. B é c s b ő i táviratozák, hogy a „Fremdenblatt“ a közös miniszteri értekezleten történt megállapodásokra vonatkozólag a következőkről értesült:

Tekintettel arra a körülményre, hogy a flotta kiegészítésére követelt összeg a minimumát teszi annak, amire Ausztria-Magyarországnak tengerészeti érdekei védelmére szüksége van, báró S p a u n ragaszkodik a flotta-terv álláspontjához. Ezért tehát 5 csatahajó, 5 cirkálóhajó, 8 torpedó-jármű és 60 torpedónaszád építésétől, amelyre összesen 55 millió forint rendkívüli hitel szükséges, nem tértek el. A két pénzügyminiszter tanácsait követve meghosszabbították a kiépítésre szánt 10 évi időt. Ez idő lejártával flottánk létszáma 15,8—9000 tonnás csatahajó, 14 cirkálóhajó, 15 torpedó-jármű és 90 torpedónaszád lesz. Ez a hajószám megfelel a partvédelem céljainak, de tengerészeti érdekeink megóvását a külföldön részben az biztosítja, hogy a flottának körülbelül negyedrésze tartaléknak tekintendő, tehát a külföldön is felhasználható. A flotta-terv bemutatása arra is alkalmat adott, hogy a tengerészeti költségvetés rendes szükségletének jövő emelkedése szóba kerüljön. Az emelkedés az építés befejezése után nem fogja felülmúlni a mostani 500.000 forintnyi emelkedést, mert a régi csatahajókat, korveteket ágyúnaszádokul használják fel és az azok karbantartására szükséges kiadások megszűnnek.

A „N. Fr. Pr.“ viszont arról értesül, hogy a tengerészeti kormány által követelt 55 millió forintnyi szükségletet az egyik közös minisztertanácsban majdnem a felényire szállították le.

Láng Lajos röpirata. Láng Lajos, a képviselőház alelnöke, aktuális politikai tanulmányt tett közzé. „A nemzetiségek Magyar-

országon és Ausztriában“, és a címe a füzetnek, mely két statisztikai studiumot foglal magában; az egyik a hazai magyarság öröndetes erősödését bizonyítja, a másik az ausztriai németiség dekadenciáját és a szláv elemek gyarapodását. E negyedszázadon át fokozódónak mutatkozó kettős jelenség ma igen alkalmas arra, hogy a dualizmus jövőjére és a magyar nemzet kilátásaira vonjunk belőle következtetéseket. Láng Lajos e következtetéseket füzetének előszavában írja meg, melynek figyelemreméltó tartalma röviden a következő:

Magyarországon általában az a felfogás, hogy a magyar nemzet uralma Magyarországon összefügg az ausztriai német hegemoniával: ebből az következik, hogy a magyarság jövőjének az ausztriai német hegemonia biztosítója. Ha ez így volna, akkor huszonöt év óta folyton csüggednünk kellene, mert huszonöt év óta a német nemzetiség Ausztriában folyton gyöngül. Ha mindazonáltal mégsem csüggedtünk, ez annak a bizonyítéka, hogy magunk sem vesszük egészen komolyan a praemisszáinkat. Nincs is ok erre, hanem van ok épen az ellenkezőre: az ausztriai németek voltak mindig azok, akik Magyarországra nézve a régi centralisztikus veszedelmet képviselték: Bachtól, Schmerlingtől és az ő német elődeiktől örökölték ezt a velleitást az ausztriai németek. A szlávok tendenciája ellenben sohasem volt az egyesítés irányára hajló. Az osztrák németiség uralma tehát a fejedelmi akaraton kívül különösen az abszolutisztikus hagyományon alapult; ha ez megszűnik, nekünk, a mi konzolidált és egyre öröndetesesen fejlődő nemzetiségi viszonyaink közepette nincs okunk aggodalomra. Intézzék tehát a belügyeit Ausztria a lehetőség szerint, szervezzék alkotmányát tetszése szerint, nekünk belső problémánk nem lehet az osztrák belső állapotokba, sőt annyiból előnyös is lesz nekünk a mutatkozó federalizmus, hogy nem a magyar állami önállóság természetese ellenfeleink uralmát jelenti. E fejtegetéseknek valószínűleg nem az a céljuk, hogy Magyarországon lelkesültséget keltsenek a federalizmus mellett, mivel ezzel a gondolatmal Magyarországon legföljebb csak megbékélteni lehet. A kérdés maga különben is olyan, hogy Láng Lajos szempontja nem meríti ki teljesen. A tanulmányának főértékét is nem az adja meg, hogy a szerző a magyar érdek szempontjából Ausztria egyik áramlatát szembe állítja a másikkal, hanem az, amit a Magyarországról szóló statisztikai fejezetben bizonyít, hogy tudniillik Magyarországnak a jövő bármilyen alakulásai közepette is joga van ön magában keresni a biztosítókat.

Woodsworth bátran neki ajánlhatta volna legszebb költeményét, a híres

„She was a phantom of delight
When first she gleamed upon my sight.“
(Midőn először tűnt fel
A bájos, földöntúli látomány . . .)

Természetes, hogy a nagyműveltségű, bájos leány, akinek szemében valami megmagyarázhatatlan titokzatos varázs világított, már az első találkozásakor megbűvölte az apostolt. A leányt is valami titokzatos erő vonzotta Oliphant felé. Csapongó vig kedve, csengő nevetése elmúlt, elhallgatott, ha oldala mellé állt; végzetét látta meg a férfiban. Az 1872-ik év tavaszának első napjaiban rajongó örömmel jelenthette az „Atyának“ az apostol, hogy megtalálta a nőt, aki hivatva van arra, hogy vele a „lelkek fensőbb egységébe olvadjon“ és így a „legteljesebb tökéletességben“ élje ezentúl az életet.

Mert a házasságról furcsa fogalmuk volt az „együttlékezés testvéreinek.“ Valamint az istenség nem hármasság, hanem kettőség: vagy helyesebben az „isten férfi“ és az „isten nő“ örök egysége, amelyből a látható és láthatatlan világ származik, úgy az igazi házasság is a férfi és a nő teljes egysége: testi és szellemi örök egysége. És mert a testek egysége, mint minden anyag, csak szimbólum, azért nem épen szükséges, hogy a földi életet elő fel kiegészítője, másik fele, counter-part-ja szűkebb földi lény legyen. Lehet az „szellem“

is, akivel a titokzatos lélekzetvétel által lelkileg egyesülhet. Ez a „szellem“ örök időktől van predestinálva minden férfinak. Sokszor testi alakban itt e földön él és akkor lehetséges a testek egyesülése, de még többször csak tiszta szellem és akkor csak az igaz élet élése révén való megtisztulás után egyesülhetünk vele. Harris híres könyve, a „Two in One“ (Kettő egyben) őt magát is úgy tünteti fel, mint aki egy szellemmel él ilyen egységben. Ez a szellem a Jézusé, inkarnálódott ép úgy, amint ő maga is az együttlékezés által nem más, mint a testté vált Jézus. Az ő és az inkarnált Jézus egységéből pára-alaku szellemi lények származtak (Oxley a maga szemével látta!) és ezek a szellemek a legalkalmasabbak, hogy az új élet apostolaival egyesüljenek.

Nyilvánvaló, hogy az „Atya“ ilyen felfogása mellett a házasságból egyelőre semmi sem lehetett. Előbb meg kellett tudni, „üdvözölt“ lélek testté válása-e Alice, képes lesz-e az igazi egyesülésre? Így történt, hogy a vőlegény-apostol, aki időközben a francia politikai és társadalmi viszonyokról a legszellemesebb tudósításokkal látta el a Times-t, csakhamar rábirta a különben is regényes hajlamu leányt, vesse alá magát a broctoni noviciatus megpróbáltatásának. A szerelmes leány nagy-lelkű lemondása (még nagy vagyonát is a broctoni „közösség“-be ölte) végre megtörté az „Atya“ ellenállását és Alice 1873. június havában az apostol felesége lett.

De a londoni mézeshetek csak napokig tartottak. Készen várta őket a zsarnok parancsa már az oltár előtt; szakítaniok kellett újra az egész világgal — és hogy „lelkileg“ is egyek lehessenek, rögtön Broctomba kelle utaznia.

Itt érte szerető szívéket a legnagyobb csapás. A testi egyesülés útjában áll a lélek valódi egyesülésének, mondá a proféta. Oliphantnak tehát a broctoni telep üzleti ügyeiben New-Yorkba kelle utaznia, Alice pedig — a híres zongoraművész, az ellenállhatatlan varázsu társalkodó, a londoni arisztokrácia legműveltebb hölgye — a broctoni mosókonyhában és baromfiudvarban tett minden-szolgalatokat.

Hét évig tartott ez a szörnyű megpróbáltatás. Az „Atya“ elhitette az apostollal, hogy Alice nem igazi felesége. Tiszta szellem inkarnációja ugyan, de nem az igazié. Az igazi még nem inkarnálódott. Lehet ugyan, hogy testté válik még — sőt lehet, hogy az „együttlékezés“ által épen Alice testét választja majd ki, de ezt csak hosszú próba után lesz majd képes megmondani.

Oliphant újra visszatért Európába, hogy itt keresse az igazi egyesülést, Alice pedig Kaliforniába követte zsarnokát, aki itt holmi szülő-telepítésekkel foglalkozott. Az „apostol“ Londonban a régi világi „látszólagos életét“ élte, Alice pedig mint tanító- és zongoramester tengette életét Kaliforniában. Végre, 1880-ban egyesülhettek a szeretők, mivel a mester uő

KÜLFÖLD.

Az angolok Kínában. Londonból jelentik, hogy az alsóház mai ülésén Balfour, a kincstár első lordja hosszabb beszédet mondott Anglia kínai politikájáról. Angliának — ugymond — nagy érdekei vannak Kínát illetőleg nemcsak a közvetlen kereskedelem szempontjából, hanem arra a tényre való tekintettel is, mert Anglia volt ama törekvések uttörője, hogy Kína a világkereskedelemnek megnyitassék. Anglia nem akarja monopolizálni a Pekingben való befolyást; épen nem akarja ki-máni Oroszországot a befolyásában azt megillető részből. Oroszország csapatát mért a kínai birodalomra Port-Artur hírtokhavételével, mert Port-Artur uralkodhatik a Pekingbe vezető tengari úton. A kormány tehát, mielőtt tudomást nyert a Port-Artur dolgában folyó tárgyalásokról, közölte nézetét az orosz kormánnyal arra nézve, hogy milyen hátrányokkal sújtja ez a lépés Kínát és hogy milyen veszélyeknek teszi ki magát Oroszország vele. Anglia véleménye szerint Oroszország, ha politikájában a szibériai vasutnak egy jégmentes kikötőig való meghosszabbítására szorítkozott volna, minden kereskedelmi előnyt megszerzett volna. A felsőházban a dewonshirsi herczeg a Kelet-Ázsiában követett politikáról ugyanoly értelemben beszélt, mint Balfour az alsóházban.

A háboru előtt.

Az Egyesült-Államokban a háboru-párt tulsulyra vergődött s ennek következtében a minimumra redukálódott az a kilátás, hogy a háboru Spanyolország és Amerika között elkerülhető lesz. Mac Kinley üzenete állítólag oly hangon van tartva, hogy az teljesen kizárja a békés megoldást, hiába interveniálnak a római pápa s az európai nagyhatalmak. Az Egyesült-Államok lázas készülődése is mutatja, hogy komolyan veszik a helyzetet, mintha a had-üzenet már megtörtént volna.

Az elmúlt nap eseményeiről szóló távirataink a következők:

Háborus hírek.

New-York, április 6.

A „New-York-Times” jelenti Washingtonból, hogy Schley tengernagy vezénylete alatt 24 vagy 28 órán belül repülő hajóraj indul el és pedig valószínűleg a Kanári-szigetekre. A „New-York-Herald” szerint a külügyi hivatal tegnap este utasította Lee főkonzult, hogy mielőtt lehet, hagyja el Havannát. A „New-York-Tribune”

találta, hogy az „igazi lélek” tényleg Aliceban testesült meg.

Leírhatatlan volt a házas-felek boldogsága, akik immáron a legtökéletesebb szellemiségben egyesülhettek. A világnak sejtelve sem volt arról a misztikus viszonyról, amely „az érzéki örömeik fölött állva” ezerszeres gyönyörűséggel töltötte el életüket. Lelkük, írta később az apostol, a „Sympneumatában” tökéletesen egybefolyt, úgy, hogy különvált testük daczára is a legideálisabb egységet alkották.

A „különvált testek” pedig, mint „árnyak az árnyak közt,” folytatták a régi, előkelő életet. Alice-t férje minden körbe bevezette; a hájos asszony Sandringhamban magát a walesi herczeget is elragadta. Az apostoláskodás idejének elérkezéig együtt gyakorolták magukat a világ hívságának megvetésében.

Ekkor ért hozzájuk a hír, hogy Oliphant anyja — akit az „Atya” állandóan Broctonban kötött le, halálán van.

Rögtön „haza” utaztak — és hogy a haldokló életét megmentsék, az „Atya”-hoz szállították a nagybeteg asszonyt messze Kaliforniába.

Vajjon csakugyan a „privát-életbe” akart-e már visszavonulni a nagy világosuló, vagy a miatt réstelkedett, hogy Oliphant az „Anyá”, Jessa kezén észrevette boldogult atyjának drága briliáns-gyűrűjét: elég az hozzá, a segítséget keresőket zordonul visszautasította és kinyilvánította, hogy a broctoni közösségből a maga részét kivette, a többit Alice és Oliphant rendel-

jelenti Washingtonból, hogy ott keveset biznak a béke föntartásában, hacsak Spanyolország mindenben nem enged.

Berlin, április 6.

A berlini amerikai követség nagyon pesszimistikusan fogja fel az ügyek fejleményeit. Általában az a nézet, hogy a viszályt nem lehet már békésen kiegyenlíteni. Az itteni amerikaiak azt hiszik, hogy Spanyolország nem fogja ugyan a háborut proklamálni, de azért tényleg háborus viszony fog a két állam közt fennállani.

Róma, április 6.

Garibaldi fia Ricotti Garibaldi, úgy az amerikaiaktól, mint a kubaiaktól kapott ajánlatokat az iránt, hogy nagyobb csapatettek élére álljon. Valószínű, hogy sem az egyik, sem a másik ajánlatot sem fogadja el, hanem tízezer főből álló szabadcsapatot toboroz, a melylyel aztán Kubában a spanyolok ellen fog operálni.

Bécs, április 6.

Itteni diplomáciai körökben ma nagyon kritikusan mondják a helyzetet és a háborut elkerülhetetlennek tartják. Az ide érkezett diplomáciai sürgönyök szerint az Egyesült-Államokban minden vonalon győzött a háborus párt. Valószínűtlennek tartják ennél fogva, hogy sikeres lenne bár az összes európai nagyhatalmak intervenciója is.

London, április 6.

A mai hírek ismét nagyon aggasztóak és itt már nem is kételkednek abban, hogy a háboru kitör.

Madrid, április 6.

A madridi lapok elkerülhetetlennek tartják a háborut. Háboru esetén a spanyol hadak fővezére Martine z Campos marsall lesz.

Békítő kísérletek.

Bécs, április 6.

Biztos forrásból származó hírek szerint Ferencz József császár és király, valamint Miklós czár Mac Kinleyhez táviratot intéztek, melyben figyelmébe ajánlják, hogy a humanitás és méltányosság érdekeit tartsa szemé előtt.

Páris, április 6.

Mint hogy a pápa közbenjárása eddig semmiféle eredménnyel sem járt, a hatalmak előtt felmerült az a kérdés, vajjon a jelenlegi időpont alkalmas-e arra, hogy barátságosan

kezésére hagyja, a haldokló özvegyen pedig nem segíthet.

Ezzel örökre eltűnt látókörükből.

De nem életükből. A próféta lehetett csaló, de a tanítás igaz, hitték immáron rendíthetetlenül. Mennyire élő volt bennük ez a hit, hitünk abból, hogy haldokló anyjuk teste fölött hallották a jó és gonosz szellemek láthatatlan csatáját, melyet az elköltözött lélek miatt vívtak. A levegőt borzalommal eltöltő küzdelem végre is Campbell Mária lelkének diadalával végződött.

Az elköltözött édesanya lelkétől támogatva, kezdték már most meg apostoli működésüket.

Hiveiket az üldözöttek, a szerencsétlenek között keresték.

Ez idő szerint történt a zsidók tömeges kényszer-kivándorlása Oroszországból. London dúsgazdag kereskedői rengeteg pénzalapot gyűjtöttek a szerencsétlenek fölségítésére. A City Jewish subscription-jának azonban nem sikerült a czélbavett gyarmatosítás, noha Oliphant személyesen járt közbe egy a török nagyvezirnél, mint lord Dufferinnél, Angolország konstantinápolyi nagykövetségénél. A Holt-tenger keleti partvidékein, Gileádban, nem volt szabad egy új Zsidóországot alapítani. Oliphant tehát az időközben Romániából is kiűzött zsidó földművelők élére állott és a broctoni hajótörésből megmentett vagyonának javarészét ezeknek a szerencsétleneknek a fölségítésére fordította.

H a i f á b a n telepített le egy csopor-

közbenjárjanak Spanyolország érdekében. Ugy látszik, hogy a hatalmak formális módon érvenyesítik majd befolyásukat. Valamennyi hatalom megegyezik abban a kívánságban, hogy a vérontást kerülni kell. Hogy micsoda eszközöket fognak alkalmazni, attól függ, hogy a függőben levő tárgyalások hogyan fognak végződni. Diplomata körökből eredő értesülések szerint Anglia ebben a kérdésben a kontinentális hatalmakkal teljesen egyetért. (N. Fr. Pr.)

Mac Kinley üzenete.

Bécs, április 6.

Itten igen jól értesült politikai körökben majdnem elkerülhetetlennek tartják a spanyol-amerikai háboru kitörését. Washingtonból érkező táviratok azt mondják, hogy Mac Kinley még ma adja az üzenetét a kongresszusnak. Mac Kinley ebben az üzenetben Kuba teljes függetlenségét fogja kívánni; tehát semmiféle protektorátust vagy Spanyolországgal való bármely közjogi viszonyt meg nem enged. Az elnök még az utolsó pillanatban is csendesítő hatást akart gyakorolni az amerikaiakra, a háborupárt befolyása a szenátus többségére azonban meg fogja hiúsítani törekvéseit. Spanyolország oly követelménnyel állott elő, amely a helyzetet, ha ez egyáltalán lehetséges, csak sulyosítja. Spanyolország ugyanis azt követeli az Uniótól, hogy Kaywert-ből vonja vissza hajóit, mert egy erős amerikai hajóhadnak ottmaradásában Spanyolország területi sértetlenségének veszélyeztetését látja. Ezek után a nagyhatalmak esetleges közbelépése, ha ugyan egyáltalában közbelépni akarnak, semmiféle eredménnyel nem fog járn.

New-York, április 6.

Az elnök üzenete behatóan foglalkozni fog az Egyesült-Államoknak évek óta való törekvésével, hogy a kubai helyzetet jobbra fordítsa és biztosítsa az élet és a vagyon védelmét a szigeten lévő amerikaiak érdekeit; főlemlít ezután a Kubán állítólag elkövetett kegyetlenkedéseket, valamint a „Maine” elpusztítását, bizonyítékul arra, hogy Spanyolország tekintélye teljesen összeomlott. Az üzenet elő fogja továbbá adni, hogy Spanyolország azzal, hogy nem ismerte el a sziget kormányzására való képtelenségét és mivel megtagadta azt, hogy

tot, az a k k o n i napsütötte öből déli csucsán fekvő kis sziriai városkában. Alice-szal együtt főképp az a körülmény vonzotta ide, hogy valami Schumacher nevű amerikai német ember itt már régebben egy „A templomosok társasága” című felekezetet alapított, amely ép úgy, mint az „Együttlélekzés testvérei”, a kézimunkának társadalmi rehabilitálása által akarta az emberiséget az igazi demokrácia igéretföldjére vezetni. Ezek a német testvérek is azt vallották (Tolstoj talán tőlük is tanulta), hogy az emberiség fejlődése azóta tért hamis utra, amióta az őstermelési és ipari kézimunka megvetett foglalkozássá váltak. Azóta parancsol a kard és az erőszak, azóta van nemeség, hűbériség, ur és rabszolga. Aki visszaállítja a munka becsületét a társadalomban, az lesz az emberiség második megváltója.

Ezek a Tolstoj-Ruskin-féle elvek épen beleillettek Oliphant terveibe. Hiszen ő is a munka által regenerált embert tartotta egyedül képesnek, hogy az isteni „Kettőség lelkébe” beolvadjon, lélekzetébe egyesüljön. Véglegesen letelepedett tehát Haifában és csakhamar az egész keresztény-zsidó község elismert apostola lett.

Nem alapított új felekezetet és nem támadta meg a „testvérek” vallási meggyőződését. Ő maga kereszténynek vallotta ugyan magát, de a zsidó testvérek ritusához nem nyult. Megelégedett azzal, hogy benne és Alice-ban az isteni Kettőségnek, a mindent szülő és teljesen egybeolvadt isteni férfinak és

szegényeket tegyen a polgári rend és a béke helyreállítása céljából s hogy kárpótlást nyújtson az emberéletben és a vagyonban esett károkért, amelyek az amerikaiakat éri, az Egyesült Államokat teljesen feljogosította arra, hogy közbelépjenek, szükség esetén fegyveres erővel is.

Madrid, április 6.

Sagasta a legnagyobb érdeklődéssel várja Mac Kinley üzenetének szövegét. Az amerikai spanyol követnek azt az utasítást adták, hogy arra az esetre, ha az üzenet Kuba függetlenségét követeli, azonnal hagyja el Amerikát. Sagasta ma hosszasan beszélgetett a pápai nuncziussal, az osztrák-magyar, francia és angol követekkel. Mac Kinley ma fogadta Tiebon bíborost, aki neki a pápa egy táviratát nyújtotta át.

Páris, április 6.

A Havas-ügynökség jelenti Washingtonból: A nagykövetek tegnap délután összegyűltek, hogy a Spanyolország és a kubai felkelők között kötendő fegyverszünet feltételeit megbeszéljék. A pápa és a diplomaták minden fáradozása jelenleg a fegyverszünet kérdésére irányul. Ugy hiszik, hogy Mac Kinley elnök üzenetét még továbbra halasztják.

New-York, április 6.

Mac Kinley üzenetét csak hétfőn fogja a kongresszusnak megküldeni. (N. Fr. Pr.)

Washington, április 6.

A szenátus ma zárt ülést tartott. Délután 2 órakor Mac Kinley elnök magához kérette a fehér házba a pártvezéreket, hogy felvilágosítsa őket a helyzetről és közölte velük azt az elhatározását, hogy üzenetét csak jövő hétfőn juttatja a kongresszushoz. Long tengerészeti államtitkár megtagadta a felvilágosítást afelől, vajjon az üzenet elhalasztása azért történt-e, hogy lehetővé tegyék Lee főkonzulnak és a többi amerikaiaknak, hogy elhagyják Havannát, vagy pedig más okokból. Nagy-Britannia, Franciaország, Németország, Ausztria-Magyarország és Olaszország képviselői tegnap délután együttes jegyzéket szerkesztettek, amelyben följárják a nagyhatalmak közbenjárását a háború elkerülésére. Vajjon átadták-e már a jegyzékét, még nem tudni.

TÁVIRATOK

Diplomáciai változás.

Bécs, április 6. Hoyos spanyol nagykövet csak a jövő hónapban fog innét elmenni, mert utódja, gróf Agüera, a spanyol események miatt nem érkezik előbb ide.

A Zola-per megújítása.

Páris, április 6. A „Temps” egy hivatalos kommunikációjából azt következtetik, hogy a haditörvényszék a Zola-per megújítását fogja elhatározni. Páris katonai kormányzója, Zurlinden tábornok, egészen függetlenül meg fogja határozni azt a napot, amelyen a haditörvényszék összeül, hogy eldöntse, hogy panaszt ad be Zola ellen. A semmitőszék ítélete következtében teljesen új eljárást kell majd megindítani. Mindenesetre ügyelni fognak arra, hogy az elévülési idő letelte előtt megtörténjenek a szükséges lépések. Így szól „Temps” cikke, amelyre mintegy feleletül elhatározták a kereskedők, hogy küldöttséget fognak meneszteni a kormányhoz, amely arra fogja azt kérni, hogy a pert ne újítsa meg, mert már az első per miatt is rendkívül sokat szenvedett a kereskedelem.

A krétai ügy.

Frankfurt, április 6. A „Frankfurter Zeitung”-nak táviratozzák Konstantinápolyból: A Yıldiz-kioszkban ma minisztertanács volt, amelyen résztvett maga a szultán is. Tudomásul vették, hogy a nagyhatalmak között a krétai kérdés tekintetében megegyezés nem jött létre, sőt egyenlenségi eszakkadás állott be. A tanács eredményeképpen a szultán a nagyhatalmak udvarain levő nagyköveteinek jegyzékét küldött, hogy azt a hatalmaknak átadják. Ebben a jegyzetekben Kréta autonómiájának sürgetésén kívül azt mondja a szultán, hogy a krétai mozlmek érdekei látható védelemre szorulnak és azonkívül követeli még az egész török birodalom integritásának tiszteletben tartását. A szultán azzal végzi, hogy minden esetre ki van zárva, hogy idegen állam alattvalóját ismerje el Kréta kormányzója.

Athén, április 6. Vólóból érkező táviratok szerint a törökök már kezdik visszavonni csapatukat Domokosból. Kaneából az a hír érkezik, hogy az idegen nagyhatalmak tengernagyjai elhatározták, hogy Ismail pasa kormányzótól az igazgatást elveszik és

ideiglenesen ők vezetik az idegen hatalmak konzulainak segítségével, hogy aztán mikor György herceg esetleg oda jön, rendezett állapotokra találjon. („N. Fr. Pr.”)

Kanada vámpolitikája.

Ottawa, április 6. Fielding pénzügyminiszter tegnap terjesztette a költségvetést a parlament elé. A pénzügyminiszter beszédében bejelentette, hogy a reciprocitási szakasz és a mostani kedvezményes tarifa megszűnik és helyükbe új kedvezményes tarifa lép, amelynek csak az egyesült királyságra, Brit-Indiára, Uj-Dél-Walesre és Brit-Nyugat-Indiára lesz érvénye és a Németországgal és Belgiummal fennálló kereskedelmi szerződések megszűnése napján lép életbe. A cukorvámok kivételével a tarifában egyetlen egy tétel sincs megváltoztatva. A nyerscukor vámját 50 centről 65 $\frac{1}{4}$ centre emelik mázsánként a védekezésül a prémiumot élvező európai cukor ellen a nyugat-indiai cukrot 25%-nyi kedvezményes vámleszállításban részesítik. A finomított cukor vámját 1 dollárról 1-25 dollára emelik, de kedvezményes vámleszállításban részesítik az oly finomított cukrot, amelyet tisztán a brit birtokokon termelt nyers-terményekből állítanak elő.

A francia költségvetés.

Páris, április 6. A kamara mai ülésében elfogadta a szenátustól visszaérkezett költségvetést, mely alkalommal néhány, a szenátus által leszállított tételt eredeti összegére emelt fel. A költségvetést ezekkel a változtatásokkal visszaküldik a szenátushoz.

HIREK.

Andrée.

Zárkány Napoleonra, „Az élet komédiásai” hősére kell emlékeznie mindenkinek, aki Andrée-ról, az északi sark vakmerő léghajósáról olvassa a helyi-közzel érkező kalandos híreket. A legszebb végű regény. Az élet komédiásai; két vége is van, tehát nincs egy se.

Hogy is van csak? Napoleon öcsém eltűnik, amikor épen dicsősége, híre, becsülete a legnagyobb. Eltűnik a kedvesével és soha többé elő nem kerül. Csak hosszú évek múlva jönnek róla a kalandos hírek.

A Mont Blanc tetejére, örökös hóval borított csúcsára jutott föl egy magyar ember. S ott talált két jéggé fagyott embert. Két szép szobrot. Férfi az egyik alak, nő a másik. Egymásra borultak s ott maradtak fönn a végtelen magasban és soha

isteni nőnek megtestesült szimbólumot lássák és egymással hasonló, tiszta és mocskotlan lelkiségbe olnadni törekedjenek.

Mikor 1883-ban Gordon pasa, a khartumi Zriny Miklós meglátogatta, büszke örömmel mutatta be neki híveit, akik ime az emberiséget regenerálni hivatott életet élők. Gordon boldog meglepődéssel szemlélte a „keresztény művet” és elismerte, hogy a munka imádsága benn foglaltatik a bibliában. Maga is buzgó részt vett a gyülekezet énekében, amely lassu hullámokkal uszott a bynszi vizek felé:

Who sweeps a room but by Thy laws
Makes that and th' action fine.

(Aki Rád hallgatva, szobát seper,
Szentté teszi a szobát és a munkát.)

Alicének ugyan fájdalmasan eshetett, hogy a Gordont kísérő idegenek férjét és a tábornokot „one of the crariest fellows alive,” „a földkerekség legbolondosabb fiaként” tekintik, mindamellett teljes hittel és megadással bizott férje apostoli küldetésében és boldog volt a vele való lelki egyesülésben.

Ennek az egyesülésnek a legnyilvánvalóbb jelensége volt, midőn Alice egy napon, mintegy ihlettül megszálva, arra kérte férjét: „üljön le és írja, amit lelkében most feltámadni érez. A férj leült — de írni nem tudott. Nagy nyugtalanság töltötte el lelkét, amikor egyszerre csak ékes szavakra nyíltak a nő ajkai és kényyszerítő erővel vezették a férj kezét, hogy írja, amit a felülről jövő binyilatkoztatás

sugalt. Így keletkezett a „Sympneumata” — az együttlékezés és az Istenségbe való átolvadásnak tana, melyet „szent magánkövetésben” kiegészítő fele isteni parancsra diktált és amelyet ő a férfi, erős kezével írt. A „Sympneumata” az apostol hitvallása. A Harris-féle isteni Kettőség tanának érvényesítése a társadalmi és a családi életben. A férfui Erő és a női Szeretet kölcsönös egysége, termékenység és a világ bekéjét biztosító harmoniája vár arra az emberiségre, amely az „életet élven” lerázza magáról az állati önzés bilincseit és counter-part-jával közösen a világszellem teremtő lélekközösségét. Ez egyesülés által az ember megközelítőleg visszajut abba az állapotba, amelyben a bünbeesés előtt volt, amikor teste nem volt még állati, hanem valami végnélküli vibráló delejes fluidum, amely a férfi és a nő lelkének egyesülését nem gátolta. A testi gyönyörök feltalálói, a gonosz lelkek, a Sziddim elcsáhitottak előbb a nőt, fluidumtestébe beleolták a vágyat, amelylyel a férfit megrottotta. Ezért a nő tisztátalanabb, mint a férfi, minden bün és alávalóság tőle származik. De a férfi tiszta szerelme megmentheti magát is, a nőt is. Ha feltalálja örök idők óta predesztinált kiegészítő felét a férfi, ez az „igazi felelőség” vele együtt még a földön viszatérhet az Istenség egyetemességébe: csak az önzést kell legyőzniük, a munka életét élniük és a maguk szerelmében szeretni az egész emberiséget. Ennek az igazi házasságnak a halál sem vet véget; az anyag bilincseit le-

vet, szellem a földön maradt társának testében élve marad, vele együtt lélelkezik mindaddig, míg ez is meg nem szabadul minden földi sallaktól.

Az apokalipszis rejtjelmes mélységeivel és rhapszodikus elragadtatásaival telt könyv az apostol jóslatának is bizonyult. Az ő és Alice házasságának a halál nem vetett véget. Midőn a bájos nemes hölgy, a kis gyarmatnak és a Kornel-hegyi druz-lakosságnak jötevé anyala hirtelen elhalálozott, férje nem vesztette el őt. Vele maradt, vele lélelkezett, általa szólt, bátorított, munkálkodott. Hiába emelt a halás Schumacher diszes sírkövet fölé a haifai temetőben; a könyező druzok hiába hitték, hogy a Karmel-hegyi nyaraló házikójából a kökör-csines, iriszes hegyi uton holttestet szállítanak a szároni rózsák bus hajlongása közt a temetőbe: Alice férjének nem halt meg, lelke egyesülve maradt a férfi testével.

Mikor az alkonyi szellő szelid simogatással végig cirógatta az akkori öböl csendes hajjait és rejtjelmes susogással — mintha a bünéikért vezeklő bybloszi asszonyok siralmait hozná magával — osont be az apostol csendes hajlékába: olyankor érezte magában feltámadni az elköltözött lelkét. Ideges reszketés fogta el ekkor testét, minden izma apró hullámokban remegett tágra nyílt szemei az ismeretlen térben révedeztek — és ajkai a vigasz és a gyógyulás ígét hirdették a körülötte összegyűlt nyomorultaknak és betegeknek.

Alice halála látnokká tette az apostolt. Látnokká és csodatévővé. Ez az ideges tul-

al nem enyésznek, soha meg nem változnak. Mellettük egy kis üvegcsé, abban volt a mérge, amelyvel az örök jég birodalmában megölték magukat. Megősmerte őket, Napoleon őcsém volt a férfi, a szép Lydia a nő.

Hosszu évek múlva messze Kínában utazgatott egy magyar ember. Valahol idegenemjárta vidéken talál egy gyönyörű kis házat, csupa virág a környéke. S a ház előtt, a virágok közt két bambuszról font karosszéken ül egy öreg ember és egy öreg asszony. Hőfehér mindkető, de gondásta barázdá nincsen az arcukon. A hosszú boldogság fiatallá tette őket, csak a hajuk lett fehér idők jártán. S az öreg ember és az öreg asszony tanítja a körülöttük ugrándozó unokákat magyar imádságra: „Miatyánk, ki vagy a menyekben!” . . . Napoleon őcsem az ősz aggastyán, a szép Lydia az ősz matrona . . .

Elment Andrée a büszke Sason az északi sarkot keresni. Fölszállt a végtelenségbe és nem jött vissza. És jönnek a kalandos hírek: a regény két vége.

Jön az orosz hajóskapitány a jégtengerről és hozza a hírt, hogy fönn Alaska táján, a jéghegyek között ott usznak a büszke Sas tépett rongyai: selyem foszlányok, ázott kötelek. Andrée pedig, a hős Andrée bizonyosan ott fekszik a mélyes tenger fenekén; fölötte pedig hatalmas jéghegyek uszálnak le hazája, Norvégia felé.

És jön Klondykból, az aranyásók közül Corr Jakab, a kincskereső, és hozza a hírt, hogy Andrée él, hogy beszélt vele, hogy hozza a leveleit. A sánfranziskói svéd konzul telegrafálja a külügyminisztériumának, hogy Corr hazatérőben Alaskából a Departure öbölbe érkezett és azt mondja, hogy leveleket visz magával Andréétől. De a levelet nem mutatja meg senkinek, csak akinek szólnak.

A regény két végéből válasszon kiki magának. Aki siratni akarja a tudomány vértanuját, sajnálja meg és sirassa meg a halottat; aki vissza szeretné hívni övéi közé a merész kutatót, higgyen a Corr Jakab elbeszélésének.

Ez a vég a nehezebbik. Mert olyan bajos elhinni, hogy Andrée Corr Jakabkal küldi haza a leveleit és maga ott marad Kondykében, az aranymezőkön. Mennyivel valószínűbb volna, ha Corr Jakab ásná tovább az aranyat és Andrée hozná haza a kincskereső üzenetét.

A legközelebbi napok egyre hoznak majd híreket Andrééről. Várjuk még a regény melyik vége igaz.

feszültség megboszulta magát. Testileg-lelkileg teljesen kimerült és orvosai tanácsára szülőföldjére utazott. „Nem hogy a halált kikerülje, hanem hogy az ígét otthon is hirdesse”, mondta. Angliában, Amerikában hirdette is buzgón az ígét, élete végső három esztendejében (1885-ben elhalt feleségét ennyivel élte túl) megírta és kiadta utolsó nagy művét, a Scientific Religion-t, amelyet Alice lelke sugallatának hitt. Eközben ereje teljesen kimerült és hogy Alice munkáját megkönnyítse, amelyvel eltörődött testére hathasson, egy új rokonszellem segítségét kereste.

Ezt a híres társadalmi reformátornak, Owen Robertnek unokájában, Miss Rosamondo Owenben találta fel. Az exaltációra nagyon is hajlandó hölgy szívesen vállalkozott, hogy az üdvözült Alice lelkének ható-erejét őreghitse — és az inkább betegápolóra, mint lelki támaszra szoruló apostol felesége lett.

Lady Grant Duff meghívására az érdekes pár a Themse mellett Twidenhamben telepedett le, hogy a férj fizikai ereinek helyreállításával bevárja a „lélek” hathatósabb működését. Csak hogy a lélek nem akart működni többé. Az ideges kimerültség teljesen erőt vett a megtört testen és az apostol hosszú és fájdalmatlan alkonyulás után utóljára lélekzett együtt a nagy Lélekkel hogy teljesen egybefolyjon lényegével.

„Mert a születés, írta a Scientific Religionban, nem más, mint a lélek ideiglenes halála a test börtönében; a halál pedig az igazi születés az élet örökkévalóságában.

— Az özvegy trónörökösné Griesben. Borzából táviratozzák: Stefánia özvegy trónörökösné és leánya ma Griesbe érkeztek. A hercegnő kívánságára a hivatalos fogadás elmaradt ugyan, de azért a nagy néptömeg rendkívül meleg ovációkban részesítette a fenséges asszonyt. A hercegnő lakosztályai gyönyörű virágdíszben pompáltak.

— A férj magánkihallgatásán. A szép hercegnő elbujdosott. Senki sem tudja, merre is jár tulajdonképpen, de azért naponta érkeznek róla újabb és újabb hírek. Az egyik a hercegnő bujdosásáról ad hírt, a másik azokról a tanácskozásokról, melyeket családja tart a világraszóló ügy végleges elintézése érdekében. Ma is hír érkezett a nevezetes dologról. Az elhagyott férjről, Fülöp koburgi hercegről szól a hír, jelentvén a következőket:

Bécs, április 6. Ó Felsége ma délelőtt 11 órakor Fülöp koburgi herceget magánkihallgatásán fogadta.

A herceg kihallgatása kétségkívül Lujza hercegnő ügyével függ össze. Ugy látszik, erősen közeledik a nagy feltűnést keltett ügy utolsó felvonása: a válópör.

— A bajor király állapota. Münchenből jelentik, hogy a ma este kiadott orvosi jelentés szerint Ottó király állapota ma sem adott komoly aggodalomra okot. A hólyagvérzésnek már alig van nyoma. Komolyabb vesebajtól sem kell tartani.

— Személyi hírek. Frigyes főherceg, aki leányával Henriette főhercegnővel több napig Főherceglakon időzött, ma — mint Mohácsról táviratozzák — visszatért Pozsonyba.

— VI. Károly emléke. A budai várpalota régi fegyvertári épületét, mely a síkló mellett a miniszterelnöki palotával szemben volt, már teljesen lebontották. Ezt az épületet a múlt század elején VI. Károly király, Mária Terézia királyné atyja építtette s különösen érdekes és építészeti szempontból becses része volt a főkapuzata, amelyen czimerek, hadijelvények és szoboralakok voltak kifaragva. Ezt a főkapuzatot nagy vigyázattal hontották le, hogy újra föllátsak az új királyi várpalota Tabánra nyíló kertjében. A régi díszes kapuzat, amellelt, hogy VI. Károly király emlékét hirdeti, egyik érdekessége lesz a gyönyörű várkertnek.

— Lábmosás a Mátyás-templomban. A szokásos lábmosás holnap, csütörtökön délelőtt 9 órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban. Vaszary Kolos bíboros hercegprímás tartja az

Haldoklása közben keresztényi megadásal énekelte a szegények és elhagyottak együgyű dalát, a „Safe in the arms of Jesus”-t (Mégváltva karjaidban — Jézusom) — majd ezzel a mondással: „more light” — „több világosságot” — holtan hanyatlott vissza.

Ötvenhat évvel az apostol halála előtt egy nagy-nagy szellem ugyanezekkel a szavakkal bucsuzott el a síralkak és völgyétől. Csak hogy Goethe egészen másképp fogta fel a világot — és az asszonyt. A világ neki az örömek hazája volt, az asszony pedig az élet gyönyörűsége. Schönkopf Katalintól Levetzov Ulrikáig rózsakoszorúval övezte homlokát minden asszony, a lipcsei diáknaptól a weimari miniszterségig habért hintett utjára minden férfi. És ő rózsakoszorút és habért, szerelmet és dicsőséget: mindent tehát, amit telhetetlen önzése kívánatosnak tartott, itt hagyott, mikor kimondta a két utolsó szót: Több világosságot. És cserébe mindenért, amit itt hagyott, alig remélt több világosságot.

Nem volt-e Oliphant Lőrincz boldogabb nálánál? És akik a twickenhami „bolond” sírjára követ akarnak dobni, megmondották-e, hogy Gordon, Tolstoj, Carlyle, Emerson, Ruskin szintén és sokszor nagyon is furesdán ezt a „több világosságot” keresték? Megmondották-e, hogy ez a több világosság utóvégre mégis csak biztatóbb, mint minden, amit ez a czirkalommal, liniával és fokmérővel fölmért világ nyújthat — ha utána csakugyan nem következnek — semmi, csak még több és örökös sötétség.

Edrogi Lajos.

ünnepi szent misét, amely után a lábmosás szertartását végzi. Budának tizenkét legöregebb polgára vesz részt a szertartásban. A tizenkét aggastyán mindenike erre az alkalomra teljesen új fehérneműt, új ruhát és egy zacskóban tíz új koronát kap.

— Árviz. Az ország számos vidékéről újabb eszések és áradások híre érkezik hozzánk. A Maros, a Fehér- és Fekete-Körös még jobban megáradt. Különösen nagy a veszély a Fehér- és Fekete-Körös mentén. Kis-Jenőről táviratozza tudósítónk, hogy a Fehér-Körös még mindig rohamosan árad és ma már 580 centiméterre emelkedett. Arad-Csucs és Acsucsa között a víz alámosta a vasuti töltést s ennek következtében forgalmi zavar állott elő. A borossebesi és nagyhalmgyai járásokban a Körös elárasztotta a szántóföldeket. A Fekete-Körös Nagy-Derinden két méterrel emelkedett. A Körös-társulati mérnökök a veszély színhelyére siettek és ötszáz munkással dolgoznak a partokon, hogy a kiöntést lehetőleg megakadályozzák. A Fehér-Körös több helyen már ki is öntött, Borosjenőn elöntötte a vetéseket, elvitte a hidakat és az állomáson felhalmozott épület- és tüzfákat. Giraltról táviratozzák, hogy a három napi esőzés vízáradást idézett elő. Az éjjel fagyott és ma reggel óta havazik. — Eperjesről táviratozza tudósítónk, hogy három napi folytonos esőzés és szélvihar után ma reggelre kelve, hó borította az egész környéket. Ma napközben is havazott. A hőmérő a fagypontra szállott le.

— A százados halála. Zágrábból jelentik, hogy Laczko vich Manó százados, aki a 31. vadászszázalójnál szolgált, revolverrel agyonlőtte magát. Tetlének oka ismeretlen.

— Öngyilkos önkéntes. Az üllői-úti Mária Terézia kaszánya III. nagy udvarának második emeletén hétfőn éjjel szolgálati fegyverével öngyilkosságot követett el Zuckmann Rudolf egy éves önkéntes. A szerencsétlen fiatal katona még eszméleténél volt, amikor a lövés zajára a katonák hozzája siettek és a körülötte állóknak elhaló hangon suttogta:

— Mondjátok meg édes szülémnek, hogy bocsássanak meg könnyelmű fiuknak.

Az ezredorvos konstatálta, hogy a golyó átszakította a beleket, átfurta a gyomrot és hátul a hátgerincsigolyánál kijött a testből. A golyót később megtalálták. A szegény ifjú már nem lehetett segíteni. Amikor az ezredorvos kiakarta mosni a sebeket, már meghalt. Az öngyilkos szüleit értesítették gyermekük haláláról. Az öngyilkos holttestét pedig elszállították kedden reggel a XVII. számú helyőrségi kórházba, ahol a kápolnában helyezték ravatalra. Temetése ma délután két órakor volt. A budai katonai temetőbe vitték csendben, minden pompa nélkül. Zuckmann szombatn este még jókedvű volt. Senkisémm hitte volna bajtársai közül, hogy ez a jókedvű fiú öngyilkos lett. Zuckmann vasárnap Alagra utazott a lóversenyre, jöhetett aznap szolgálata lett volna. A szolgálatot egy társára bízta és csak késő éjjel jött haza. Ugy látszik, félt a büntetéstől és ez is egy oka volt, hogy elpusztítsa magát. A másik ok az lehetett, hogy nagyon is szívére vette azt, hogy a tavaszi előléptéseknél ő kimaradt a sorból.

— Két falu kitérése. Zágrábból táviratozzák, hogy két istriai horvát falu lakossága az orthodox-görög hitre tért át. A tömeges áttérés oka nemzeti ellenségeskedés az olasz plébánossal.

— Marx-Aveling asszony halála. A napokban megemlékeztünk már Marx, a híres szociálisták író leányának öngyilkosságáról. Az öngyilkosságról újabbán a következő részleteket kaptuk: Lydenhamban, az öngyilkos lakóhelyén, a megtartott halottszemlénél a következőket mondta dr. Aveling, az öngyilkos férje: „Múlt csütörtökön elutaztam Londonba s mire visszajöttem, már halála hírével fogadtak. Nagyon sokat fenyegetőzött öngyilkossággal, olyan sokat, hogy nem is vehettem komolyan. Azt is mondta többször, hogy haljunk meg együtt, hogy egyszerre érjen véget minden közös bajunk. Ez azonban már régebben volt, amikor még sok pénzügyi kellemetlenségeink voltak. — Az

öngyilkos szolgálója azt beszélt: Mikor Aveling ter elutazott, asszonyom rögtön elküldött a gyógyszerárba valami kis irással. A gyógyszerárban fehérr dobozkat kaptam meg könyvet, amelyet mindjárt vissza is vittem, miután asszonyom elismerte benne a gyógyszer átvételét. Mikor ismét visszajöttem a gyógyszerárba, asszonyomat hörögve az ágyon találtam. Rögtön orvosért és a szomszédokért azaladtam, mire azonban az orrossal hazatértem, asszonyom már meg volt halva. Az orvos azt mondta, hogy kéksavmérgezés okozta halálát. — A gyógyszerész a következőket beszélte el. A szobaleány egy kis papírszeletet hozott, amelyre ez volt írva:

Adjon kérem e sorok átadójának chloroformot és egy kis kéksavat beteg kutyám számára.

Aláírva E. A. betűk voltak és dr. Aveling névjegye is mellékelve volt. Én ismertem Avelinget és abban a hitben adtam ki a mérget, hogy Avelingnek van rá szüksége. El is küldtem azt a könyvet, amelyben a mérges szerek átvételét elismerik és mikor visszahozták, E. M. A. betűk voltak aláírva. A bíróság elnöke kimondta, hogy a gyógyszerészt is vád alá kell helyezni, mivel tudta, hogy Aveling nem bejegyzett orvos és nincs jogosítva mérges szerek átvételére. Az összes iratokat áttették az ügyészséghez.

— Egy veszedelmes betegség. Gráczből táviratozzák, hogy Trifailban ismét huszan kapták meg a rendkívül veszedelmes nyakszirtmeregvedést. A betegek közt, akik rendszerint rövid szenvedés után meghalnak, nemcsak gyermekek, hanem felnőttek is vannak.

— Otthon akar meghalni. Banjalukából táviratozzák: Vrbita Mása montenegrói herceg, ki annak idején a Nikita fejedelemmel szemben kifejtett ellenzékiességek miatt kénytelen volt Montenegroból kivándorolni, azóta a király engedelmével Banjalukában telepedett meg, most súlyosan megbetegedvén, könyörgő levelet írt Nikitához és bocsánatot kérve, aszedik, engedje meg, hogy hazatérhessen, hogy hamvai hazája földjében leljenek örök nyughelyet. Nikita fejedelem meg is kegyelmezett a hercegnék.

— Tengeri katasztrófa. A napokban már megemlékeztünk a Ville de Rome nevű francia hajó szerencsétlenségéről. Most Marseilleből egy szemtanu elbeszélése nyomán a következő részleteket kaptuk a katasztrófáról: A Ville de Rome, melyről az utasokat és a postát megmentették, most romhalmaz. A hajók, melyek segítségére siettek, miután látták, hogy megmenteni már nem lehet többé, visszatértek Marseillebe. Mi márczius hó 21-én délben indultunk el Marseilleből, de hajónk úgy a tenger háborgása, mint a vastag köd miatt csakhamar veszélyes helyzetbe jutott. A tea után a kabinba mentem, hogy lefeküdjem. Néhány órát aludhattam, midőn hatalmas lökés fölébresztett. Rémes kiáltások hallatszottak:

— Elsülyedünk! Elsülyedünk!

Gyorsan a fedélzetre mentem, ahol a matrózok már osztogatták az utasoknak a mentőeszközöket. A hajó zátonyra jutott. A víz behatolt a gépezethez és kioltotta a világítást. A hajón koromsötétség lett ami csak növelte az ijedséget. Ugy reggeli 5 óra tájban a villamfénynél köröskörül meredek sziklahegyeket vettünk észre, melyek között hajó át nem haladhatott. Később egy kikötőhöz hasonló helyet vettünk észre, mire lebecsülték a mentő-csónakokat és az utasokat néhányszor tették meg az utat, míg végre az összes utasokat egy sziklára tették ki. — Három utas ködben és esőben elindult segítséget keresni anélkül azonban, hogy tudták volna, hogy merre mennek. Végre mégis néhány órai gyaloglás után elértek Port-Mahonba. Az ottani francia konzul és a városi hatóság azonnal intézkedtek a segítség iránt. Egy körülbelül 300 főből álló tengerészcsapat a szerencsétlenség helyére sietett és ott a hajótöröttet biztonságban partra helyezték. Bőrig társadékosan érkeztek Port-Mahonba. Még aznap a „Ville d'Alger” gőzhajó jött utánunk, melylyel aztán szerencsésen el is jutottunk Algírba.

— A boszu következménye. Miskolczi tudósítónk táviratozza: Jászó-Mindszente boszuzól felgyújtották a bíró házat. A gaz tettesek ezzel óriási veszedelmet hoztak a községre. A ház égése alatt ugyanis roppant szélvihar támadt és minden oltási kísérletet lehetetlenné tett. A tűz csakhamar tovább terjedt és több mint száz házat pusztított el. Tömerdek jószág odaégett és a kár ma még kiszámíthatatlan. A szerencsétlenség következtében nagy az inség a községben.

— Rejtélyes gyilkosság. Rómából írják: A múlt hónap 28-án Faenza városkában, Ravenna vidékén eddig még teljesen fel nem derített gaztett történt. Dr. Behinél, a városi kórház igazgatójánál, aki hivatalszobájában épen levelet írt, délelőtt kilencz órakor egy barna felöltös, bajuszos ur jelent meg, aki Bebinék egyik épen jelen volt barátja előadása szerint, arra kérte az orvost, hogy a csipőjén levő daganatot vizsgálja meg. Alig távozott el Bebi barátja, amikor két lövés zaja hangzott el, eleinte azonban nem tudták, hogy honnan. Az idegen ezután lefelé haladt a lépcsőn, mire a kórháznak egyik alkalmazottja megkérdezte tőle, hogy mi történt. Az idegen egész nyugodtan azt felelte:

— Oh, bizonyára semmi! — s azután eltávozott a kórházból anélkül, hogy bárki is sejtette volna, mi történt.

Dr. Bebi-re csakhamar ráakadtak súlyosan megsebesülve és pedig szemmel láthatólag közvetlen közelből revolvergolyóval lőtték meg. A golyó a halántékon hatolt be a fejbe. Bebi még iróttal a kezében az íróasztal mellett ült. A gyilkost, akinek a kapus mutatta meg az orvos szobáját és akit mások is láttak, senkisé ismerték; faenzai semmi esetre sem lehetett. A nyomozások kiderítették, hogy az Imola felé vezető kapun át rögtön elhagyta a várost és gyorsan tovább haladt. Mintegy másfél kilométernyi távolságban egy parasztházban kocsit kért, hogy Lugoba mehessen, a paraszt azonban elutasította. Ezután nyilvánvalóan ingadozva, hogy kihez forduljon, többször tudakozódott az ut felől, majd egy számar által vont kis kocsiba ült. Így azonban csak lassan haladt. Több utas hallotta, hogy mikor a kocsirol leszállott, erősen római kiejtéssel ily szókra fakadt:

— Az ördögbe is! Hiszen így gyalog még gyorsabban haladok.

A gyilkost még nem foghatták el. Még csak azt sem sejtjük, hogy mi okból követte el a gyilkosságot. A rablási szándék ki van zárva. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosság boszu műve volt. Dr. Bebi csak néhány év előtt költözött Faenzába és alig pár hónapja nősült meg, ellensége pedig, amennyire viszonyait ismerik, Faenzában nem volt. Hogy volt-e neki szülővárosában, Gubbionban, vagy másutt ellensége, hogy asszony van-e a játékban, vagy hogy a házasságával van-e összefüggésben a gyilkosság, mindezek nyílt kérdések. Elképzelhető, hogy ez a rémtett mekkora izgatottságot keltett az egész vidéken.

— Orvosság helyett mérge. Topolyáról írja levelezőnk: Az itteni járásbírósnál feltűnést keltő bünyefenyítő tárgyalás folyik. Ugyanis Sipos József feketehegyi lakos jelentést tett a községi előjáróságnál, hogy Mihály nevű fia hirtelen rosszul lett, összeesett, keze-lába rángatózott és szájából orrából hab tolt ki. A községi orvos megvizsgálta a fiut és azt konstataálta, hogy a fiut veszett kutyra harapta meg és elrendelte, hogy a fiu menten a budapesti „Pasteur”-intézetbe szállíttassék. Alig távozott azonban el az orvos, a szomszéd-asszonyok azt tanácsolták Siposnak, hogy hívják el Oros Jánosné javasasszonyt, aki valami porfélével jobban ki tudja gyógyítani a veszettséget a gyermekből, mint a világ leghíresebb orvosi. A család hajlott a tanácsra, és elhívták Orosné, egy vén banyát, ki midőn a fiut megvizsgálta, gyufaskatulyát vett elő a zsebéből és abból zöldesszínű port öntött egy kanál vízbe, amelyet a szerencsétlen fiúval bevettett. A fiu ettől csakhamar még rosszabbul lett, megijedtek a szülők is és a beteget siettek most már felszállítani a Pasteur-intézetbe. Ott beható vizsgálat alá vették a fiut és kiderült, hogy nem

veszettség a betegsége, hanem kórisbogár-mérgezés. A fiu rövid kioldás után meg is halt. A „Pasteur”-intézet azonnal átírt Feketehegyi községi előjárósághoz, hogy az ügyben nyomozást indítson. A szigorú vizsgálatnak az lett az eredménye, hogy Oros Jánosné beismerte, hogy ő ezt az orvosságot már 150 esetben használta veszett kutyra harapásának gyógyításánál. A vén asszonyt a csendőrség letartóztatta és most a topolyai járásbírósg-börtönében elmékedik a gyógymódja fölött.

— Egy püspök áttérése. Pétervárról táviratozzák: Tegnap tért át MarJonan a szirkaldeaiai és nesztorianusok püspöke a Newsky Sándor kolostorban az orthodox vallásra.

— Milano sötétségben. Milánóból írják: A városi gázgyár ötszáz fűtőjének strikeja következtében a múlt éjjel a város egy részében nem lehetett meggyújtani a lámpákat. A fűtőkat villamos fényvel világították meg és sok üzlet zárva volt, vagy pedig petróleumlámpa égett bennük. A mellékutczák egészen sötétek voltak. Néhány lap nem jelenhetett meg ma, mert a motoroknál hiányzott a gáz.

— Régi bűn. Sátoralja-Ujhelyi levelezőnk táviratozza: Négy évvel ezelőtt Bánóc határában a vasut-mellett egy meggyilkolt parasztleány holttestére akadtak. A gyilkosság elkövetésével egy parasztleányt gyanúsítottak, aki még mielőtt elfogták volna eltűnt. Később derült ki, hogy Amerikába szökött. A gyilkosságot azóta elfelejtették csak most beszéltek róla az emberek, hogy Amerikából visszaérkezett a szökevény. A csendőrség most elfogta és ekkor, a legény azt vallotta, hogy a leányt a bánóczi zsidó korcsmáros és sakter unszolására és közreműködésével gyilkolta meg. A vallo-más következtében a csendőrség letartóztatta a korcsmárost is, a saktert is és az egész vidéken rituális gyilkosságot emlegettek. Sátoralja-Ujhelyről Keresztessy vizsgálóbíró és Hlavaty ügyész kiment a helyszínére és ekkor csakhamar kiderült, hogy a legény vallomása csak mesebeszéd, mert az orvosi boncolás kiderítette, hogy a gyilkos a leányt megbecstelenítette és azután megfojtotta. A korcsmárost és a saktert azonnal szabadon bocsátották.

— A szálló öröme. Bécsből táviratozzák: A Ferencz József-rakparton fekvő Metropol szálló ma délután izgató jelenetek színhelye volt. Még múlt hónap 25-én szállt oda egy szép, Román-Bessarábiából származó 25 éves asszony, névszerint Janonódi Mária. A fiatal asszonynak holnap kellett volna hazájába visszatérni. Tegnap éjjel azonban rendkívül idegesen viselkedett. Éjfél-tájban becsengette magához a szálló néhány alkalmazottját és minden ok nélkül szidván, bántalmazta őket. Azután lefeküdt, de nyomban megint felkelt és összevissza vagdalta a ruháit. Ma nem nyitotta ki ajtaját. Erre rosszat sejtettek a szállóbeliek, de nem merték betörni, mert félték, hogy az asszony leugrik a harmadik emeletről. Elhívták a mentőket és tűzoltókat. Utóbbiak előbb kivonták az ugró-ponyvákat és ezután bementek a nő szobájába, aki mikor a készülődéseket látta, leeresztette a redőket az ablakra. A szegény idegbeteg asszony teljesen kimerülten levetkőzve feküdt az ágyon és minden ellenállás nélkül elhagyta magát vitetni a közkórház meggyógyuló osztályára. A szerencsétlen valószínűleg megöri.

— Lopás a postán. Bécsből táviratozzák, hogy tegnap reggel a pragerhofti távirat- és postaállomáson öt pénzes csomag, melyben összesen tízezer forint volt, nyomtalanul eltűnt. A küldeményt Magyarországon adták fel, Budapest-Pragerhof jelzéssel volt ellátva és Triestbe kellett volna a vasuti postával továbbítani.

— A férj boszúja. Ugyancsak megboszulta magát hűlen feleségén egy juanesdi oláhember. Gu-gucz Simo, aki Juanesd községnek leggazdagabb embere, mint tudósítónk táviratozza, régóta gyanúsította feleségét azzal, hogy szarvakat rak a fejére. Bizonyosságot azonban nem tudott szerezni egész a mai napig. Ma azonban tetten érte a hűlen asszonyt és ekkor borzasztó boszút állott rajta. Az asszonyt agyonütötte, holttestét pedig kidobta az utcára. A gyilkost elfogták.

— Keleti tanulmányut. A keleti tanfolyam halgatósága dr. Kunos Ignác igazgató és több szaktanár vezetése mellett három hétig terjedő keleti tanulmányutra indul. Szerbia és Bulgária érintésével Törökország több európai és kisázsiai városát látogatják meg, hogy föld- és néprajzi és a tanfolyam céljainak megfelelő tanulmányokat tegyenek. Az utazás a tanügyi kormány megbízásából és költségére történik.

— Hirtelen halál. Schubert Gusztáv, pozsonyi születésű 39 éves kereskedő, tegnapelőtt a fővárosba érkezett a sógorához, Berger Leóhoz, Erzsébet-körút 58. szám alatti lakásába szállt meg. Tegnap hirtelen rosszul lett és rövid pár perc alatt meghalt. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, hol a halál okának kiderítése végett, fel fogják boncolni.

— Kifogott holttest. A Ferencz József-híd közelében a pesti oldalon ma délelőtt egy 30—40 éves férfinak teljesen feloszlott holttestét fogták ki a Dunából. Zsebében nem találtak semmiféle írást, amelyből személyazonosságát megállapíthatták volna. Beszállították a rákos-keresztúri temető halottasházába.

— Halálos szerencsétlenség. Rojti Mihály kocsis tegnap — mint debreczeni levelezőnk írja — az epreskerti kocsmánál lovait akarta megvetetni. Szekerén egy mázsamérleg és szecskavágógép volt. Amint a szénát a szecskavágógép alól szedegette, a gép megbillent, a szekérről lezuhant s oly szerencsétlenül esett Rojtra, hogy egy kiálló vasdarab halántékán találta. A kocsis szörnyethalt.

— Elfogott gyilkos. Hódmezővásárhelyi levelezőnk írja: Az a kegyetlen gyilkos, aki a napokban a szerencsétlen Hegedűs Rózikát baltával agyonütötte, ma a rendőrség kezei közé került. A gyilkos Balogi Imre, egy alig huszéves suhancz, aki a gyilkosságot mostohaanyjának biztatására követte el. A mostoha egy személyben anyja és kedvese volt a gyilkosnak s Hegedűsek viszonyait igen jól ismerte, mert évek előtt együtt lakott az öreg Hegedűssel. Az alrabolt 1100 forint megkerült. A gyilkost és felbújtóját letartóztatták.

— Halálos balesetek. Rumer János, budapesti születésű 32 éves, nős kőműves, ma délelőtt a Mária- és József-utca sarkán épülő ház második emeletének állványáról saját vigyázatlansága következtében lezuhant és szörnyet halt. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. — Zimmernann Lajos 58 éves kőműves ma délután a nádor-utca és Széchenyi-tér sarkán épülő háznál lezuhant a második emeleti függőhidről s meghalt. Bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— Öngyilkos segédjegyző. Argyelán Miklós almási, aradmegyei segédjegyző, reménytelen szerelem miatt öngyilkossági szándékból éles beretvával a torját csaknem a gerinczig elvágta s rögtön meghalt.

— Jegyjobb minőségű és színtartó harisnyák Heyek Adolfnál IV., Szervita-tér 8. „A vadász-nőhöz”.

— Villamos és gázcslárokaj ajánl a Csillárgyár részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés znglői közúti vasúttal).

— Husvétii fecskendők és tojások Kertész Tódornál.

Két pohárköszöntő.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Mikor Mikszáth Kálmán elnöki megnyitójában „hírlapirói gárdájának jogos helyet követelt a társaságban”, talán nem is sejtette, hogy milyen gyorsan és milyen erős szövetséges társat fog találni egyik legkedvesebb és legdemokratább főurunkban, ő felsége legújabb belső titkos tanácsosában, csikszeredai és krasznahorkai gróf Andrássy Géza magyar királyi honvédhuszár kapitány, a császári és királyi pólai yacht-hajóraj vice-commodorja, a „M. A. C.” elnöke, nagyhirtokos és vasgyáros személyében.

A Magyar Athletikai Club tegnap rendezett diszvacsoráján felelt Andrássy Géza az én üdvözlő beszédemre olyan szavakkal, melyeket mulasztás volna fel nem jegyezni.

Ezeket mondotta:

„Felsőleges urunk és királyunk legmagasabb kitüntetésének fény és melege igaz, hogy az Andrássyék régi harci dicsőségére is ragyogó fényt

vet, de én e munkás század alkonyán, mint a némes előjogokról önként lemondott főrangú családok egyik munkabíró tagja, királyi kitüntetésem bizonyára annak a honpolgári lüszeges tevékenységemnek köszönhetem, melyet hazám közgazdasági és társadalmi jólétének emelése érdekében az egyenlőség és testvériség örökigazelvei alapján kifejtettem.

Minden főur és demokrata legyen ilyen arisztokrata, mint én vagyok; e szó görög — „legjobb” értelmében és hazánk követni fogja az igaz demokrácia jelszavát: győzzön a jobb!

Mint vasgyáros és mint tengerész csak azt kiálthatom a hazánkat környező közgazdasági és társadalmi viharok között: legyen mindenki hazafiu kötelességének álláspontján, tegyék félre vallási és társadalmi homlasztó harczeit és egyesült erővel verjék le külső és belföldi ellenségeinket.”

A divatos zsidókérdésről demokrata főurunk következőleg nyilatkozott: „Engem és családomat mint filozofit ismernek; teljes joggal! Első sorban azért, mert mi mindig arról voltunk meggyőződve, hogy a hazai zsidóság mindig mint tiszta magyar, velünk küzdött, szenvedett és most — aki jól dolgozott — velünk együtt élvez és együtt hal meg; másodsorban azért, mert Mexikóban közel láttam a nyomorban tengődő zsidók ezreit, kik ép olyan viszonyok között élnek ma, mint a mieink nálunk 1648 előtt éltek.

Elnyomott, üldözött fajott a demokráta szabad földjén!

Mily elterítet közgazdasági riválisunk és köztünk. De ne is utánozzák, ne is irigyeljék őket antiszemitaik; inkább igyekezzenek hazafias zsidóságunk pénzügyi és közgazdasági óriás tevékenységéhez minden hátsógondolat nélkül ösztönösen csatlakozni és az anyagi élet mindennapi küzdelmei között a magyar faj genialis erejével és a munka igaz szeretetével velük együtt élni, együtt győzni és akkor a magyarok mindannyian demokrata arisztokraták, azaz legjobbak lesznek.”

Ezeket mondotta gróf Andrássy Géza abban a par excellent dzsentryklubban s így könnyen elképzelhető e hazafias beszédnek mely hatása.

E lelkes szavakra gróf Széchenyi Imre is reflektált, ezeket mondván: „Minden főur annyit ér, amennyit a haza anyagi és szellemi felvirágoztatására áldoz! Óseinkre csak akkor leszünk méltók, ha tetteinkkel a társadalmi békét és általános közvagyonosodást előmozdítjuk.”

Az egyenlő jogok és kötelességeknek ő is lelkes híve.

A késő éjbe folyt át a némes szellemi harc, új aerát jelezve aranyifjúságunk életében.

Porzolt Gyula.

Április tizenegyedike.

A negyvennyolczas törvények szentesítésének felszázados évfordulóját, mint az előkészületekből látszik, országszerte impozánsul fogják megünnepelni.

A királyi felsége vasárnap érkezik meg Budapestre; fogadására a budai várpalotában már nagyban készülnek.

Márkus József főpolgármester ma délelőtt Bánffy Dezső báró miniszterelnöknél járt és az április 11-iki ünnepségekről hosszabban referált.

A két Ház hódolata.

A magyar országgyűlés mindkét háza tudvalevőleg együttes ülést tart és azután tisztelgő felségénél. Mint parlamenti körökben beszélük, az együttes ülésen ugy a főrendiház, mint a képviselőház ellenzéki pártjai részéről felszólalások lesznek. Az oppozíció szónokai rövid tiltakozás formájában fogják jelezni álláspontjukat. Ülés után a főrendek és a képviselők diszmagyarban ő felsége elé járulnak. Egy könyvatos lap, amely értesüléseit ellenzéki részről szokta meríteni, úgy tudja, hogy a hódoló tisztelgésben résztvesz a főrendiház valamennyi pártáryalata, a képviselőházból pedig a szabadelvű párt teljes számban, a nemzeti párt küldöttségileg és pedig vagy gróf

Apponyi Albert, vagy Horánszky Nándor vezetése mellett, és végül a néppárt. A függetlenségi párt mindkét áryalata, e forrás szerint, távol marad a tisztelgéstől. Ebben az ügyben különben a pártok még több bizalmas értekezletet fognak tartani.

Az országgyűlés fogadtatására a következő ceremóniát adták ki:

Szertartás

a magyar országgyűlés ünnepélyes fogadtatása alkalmával, hétfőn, 1898. évi április hónap 11-én, délutáni 1 órakor.

Ezen ünnepélyhez a magyar országgyűlés mindkét házának tagjai, a kitűzött óra előtt, a budapesti királyi vár nagy termében gyülekeznek, míg ellenben az ő felségének közvetlen kíséretére hivatott zászlós urak és testőrkapitányok, a hercegprímás, a magyar királyi miniszterek, a többi zászlós urak és a püspök a kettős keresztrel, a kihallgatási teremben (a felső várnegyszög oldalán) gyűlnek össze.

Mihelyt minden rendben van, a magyar királyi főudvarmester ő felségének jelentést tesz, mire ő Felsége, következő kísérettel, a belső termekből a nagy terembe vonulni méltóztatik, és pedig:

Egy udvari főbiztos,
a zászlós urak (párosan),
a hercegprímás,
a magyar királyi miniszterek,
a magyar királyi főudvarmester a pálczával,
a magyar királyi főlovászmester a kivont királyi karddal, s jobbról mellette

a püspök az apostoli keresztrel.
Ő császári és apostoli királyi felségének kísérete oldalt és mögötte a következő:

A magyar királyi főkamarmester, a testőrkapitányok és ő felsége hadsegéde.

Ő császári és apostoli királyi felsége a terembe érkezvén, a trónra lép.

Kisérete, a trón oldalán, a mellékelt helyrajzban kijelölt állásokat foglalja el.

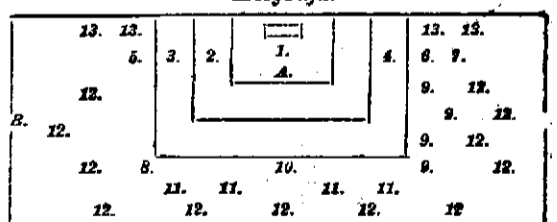
Az országgyűlés két házának egyik elnöke most beszédet tart és a hódoló-feliratot átnyújtja ő felségének.

Erre ő császári és apostoli királyi felsége válaszolni és azután kíséretével az előbb felsorolt rendben, a belső termekbe visszavonulni méltóztatik.

Ültözöt: Diszben, a nagykereszt azalagjával, a katonai egyének a szolgálati jelvénynyal. Ezen ünnepélyre a fennálló udvari gyász letétetik.

A fogadásnál a várpalota nagytermének a következő képe lesz:

Helyrajz.

Magyarázat.

- A. A trón.
- B. Bemenet a terembe.
1. Ő császári és apostoli királyi felsége.
2. A magyar királyi főlovászmester.
3. A magyar királyi főudvarmester.
4. A magyar királyi főkamarmester.
5.) A testőrkapitányok.
6.)
7. Ő felsége főhadsegéde.
8. A püspök az apostoli keresztrel.
9. A magyar királyi miniszterek.
10. A hercegprímás.
11. A zászlós urak.
12. A magyar országgyűlés mindkét házának tagjai.
13. A magyar királyi testőrök.

A fáklyásmenet.

A fáklyásmenet rendező bizottsága ma délelőtt ülést tartott. Halmoz János polgármester elnöklése mellett.

Napirend előtt a polgármester a napilapok egyetemelyikében megjelent ama közleményre nézve,

hogy akár 6, akár a főpolgármester valamely pressziót gyakorolt volna azokra, akik a fátylászmenetben részt vesznek, kijelenti határozottan, hogy a fővárosi tisztviselő-karra nem gyakorolt sem a főpolgármester, sem 6 semmiféle pressziót, hanem csak úgy, mint a többi testületet, egyszerűen csak felhívták a részvételre.

A m t m a n Géza bizottsági jegyző ezután előadta a fátylászmenet rendezése körül tett intézkedéseket. A kiűzött határnapig 2700 jelentkezés történt; minthogy azonban már eleve 2500 fátylászvivőben állapodtak meg, a bizottság a létszámot ennyire redukálta. A menet három szakaszból fog állani, amelyek mindegyikét egy-egy katonazenekar vezeti. Az első szakaszban a főváros főpolgármestere, polgármestere, a tanács tagjai, a bizottsági és választmányi tagok, szóval a fővárosi törvényhatóság képviselői vesznek részt, míg a többi közönség a második; és harmadik szakaszba lesz bocsátva. Minden szakaszhoz külön gyülekező hely van kijelölve s más-más színű fátylást kap. A rendőrség intézkedéseit már holnap — csütörtökön — falragaszok útján tudatják a nagyközönséggel.

A fátylászmenet bevonulását a budai várszobor udvarára a rendező-bizottság a várbeli rendőrséggel együtt állapította meg. A zárt udvarba csak a hivatalos résztvevőket bocsátják be. A budai dalárdák énekesei a trónterem erkélye alatt foglalnak állást és 6 felsége a trónterem erkélyéről fogja hallgatni a szerenádokat.

A királyi palotát ezen az estén fényesen kivilágítják.

Az ünnepély rendező-bizottsága különben utolsó értekezését április 9-én délelőtt 11 órakor tartja az új városháza közgyűlési termében.

Szózat a régi honvédekhez.

Dr. Csátary Lajos felkért a következő sorok közzlésére:

Midőn az 1867-es kiegyezés helyreállította az egyetértést a magyar nemzet és királyja között, midőn a lovagias fejedelem minden tényében a magyar nemzet és alkotmánya iránt való ragaszkodás nyilvánul s midőn a nemzet óriási többségének egyedül hivatott tolmácsolói, a törvényhozás, az országgyűlés egy elenyésző töredék szavazatával szemben elhatározta a 48-as törvények szentesítése napjának megünneplését: nekünk, 48-as honvédeknek felül kell emelkednünk a kicsinyes s fájdalom! legnagyobb részben személyes gyűlölködésre visszavezethető pártoskodás felett s meg kell ünnepeelnünk azon napot, melyen azon 48-as törvények szentesítve lettek, melyekért nem öblös szájjal és tintával, hanem vérünkkel sikra szállottunk.

Hiába való minden csűr és csavarás; az, ki a multak sebeinek felszaggatásával izgat az április 11-én megtartandó ünnepély ellen, tudva vagy nem tudva, fátékezik hazája és királyja ellen s az, ki a fátyolt folytonosan felretolja azon eseményekről, melyeket annak idejében a történelem fog minden részrehajlás nélkül megbírálani s ki azon igyekezik, hogy ezáltal a fejlődés és haladás útján levő nemzetet, a nagy munkához szükséges nyugalomban megzavarja, az nem a nemzetnek, hanem elleneinek tesz szolgálatot.

Nincsen ellentét a márczius 15-dike és április 11-dike között, megüljük a márczius 15-dikét, mint szabadságunk hajnalát s az április 11-dikét, mint szabadságunk törvénybe iktatását.

Mi, öreg honvédek, a védelmi harcokban mint katonák szolgáltunk s nem politizáltunk; mi a béke megkötése után komolyan és minden utógondolat nélkül borítottunk fátyolt a multakra és ebben azon lovagias fejedelem dicső példáját követtük, kinek legelső fejedelmi ténye a 48-as honvédek javára volt irányozva; azt a napot tehát, melyen a 48-as törvények királyi szentesítést nyertek, ha más senki nem venné is figyelembe, nekünk, 48-as honvédeknek, kik azokért a törvényekért küzdöttünk, magunknak kellene megünnepeelnünk.

Éltem végső korszakában vagyok többi 48-as bajtársaimmal együtt; nem vágyom egyéb, mint arra, hogy egykoron úgy emlékezzenek rólam, mint ki csekély tehetségem szerint igye-

keztem szeretett hazámat szolgálni; szavaimnak egyedüli indoka azon kötelesség érzete, melylyel hazámnak s királyomnak tartozom.

Dr. Csátary Lajos,
48-as honvéd-százados.

Egy kis ripókség.

Egy könyvatos lap a következőket ujságozza:

„Számos fővárosi polgár elhatározta, hogy az 1849. április 14-iki debreczeni függetlenségi nyilatkozat évfordulóját jövő héten április 14-én, csütörtökön megünnepli. Az ünnepélyen való részvételre eddig több asztaltársaság és munkásegylet jelentkezett.”

Nekünk erről az obskurus mozgalomról nincs tudomásunk és nem lehetetlen, hogy csak valamely felizgatott képzelem rémliátománya,

A vidék Ünneplése.

A vidék is méltó módon vesz részt a nagy-jelentőségű nap emlékének megünneplésében. Tudósítóinktól a következő távirati jelentéseket kapjuk: Brassó, április 6.

Április 11-én a katolikus templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen a főispán vezetése alatt az összes hivatalok, egyesületek és hatóságok részt vesznek. Ugyanakkor a más felekezeti templomokban is istentisztelet tartanak. Délután ünnepély lesz a Central-szálló nagytermében, amelyen dr. Vajna Gábor ügyvéd mond ünnepi beszédet, Binder Jenő főreáliskolai tanár pedig szaval. Az ünnepélyen a lakosság nemzetiségi különbség nélkül fog részt venni. Az egyesületek zászlók alatt vonulnak fel. A házakat feldíszítik és fellobogózzák. A Brassó melletti hét csángófalú szintén ünnepelni fog.

Arad, április 6.

A megye diszközgyűlésén a főispán megnyitja után Dalnok Lajos főjegyző beszédet mond. Az iskolák 16-án ünnepelnek.

Verecz, április 6.

A város törvényhatósága meg fogja ünnepelni a 48-as törvények szentesítésének évfordulóját. A római katolikus templomban istentisztelet tart, azután diszközgyűlés lesz, melyből 6 felségéhez hódoló feliratot intéznek. A város iskoláiban ünnepélyeket tartanak.

Zombor, április 6.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága diszközgyűlést tart, amelyen ünnepi szónoklatokban emlékeznek meg e nap jelentőségéről.

Lőcse, április 6.

Szmrecsányi Pál székesi püspök körlevelben meghagyta egyházmegyéje papságának, hogy április 11-ikét megünnepelje.

Igló, április 6.

Iglón a városi képviselőtestület rendkívüli diszközgyűlést tart.

Gróf Szapáry Géza.

A magyar előkelő társadalomnak rendkívül nagy részvéte mellett történt ma gróf Szapáry Géza magyar királyi főudvarmester temetése.

A szép-utcai halottasházban, melynek udvara fekete posztóval volt bevonva, a délelőtti során részvétlátogatást tettek:

Báró Révay Gyula, gróf Andrássy Gyula, gróf Batthyány Tivadar és felesége, özvegy gróf Szatmari Istvánné, báró Horváthné Rohonczy Ilka, gróf Károlyi Lászlóné, gróf Andrássy Tivadar és felesége, Matlekovits Sándor és felesége, Zailinszky Mihály államtitkár, dr. Mihalovits Odön, Görög István, Dókus Ernő és felesége, Bals Alexander román főkonzul és felesége, dr. Wenzel Gusztáv, gróf Wenckheim Frigyesné, báró Harkányi Frigyes, Nemeskéri Kiss Pál, Darányi Ignác, báró Kemény Kálmán és felesége, Horánszky Nándor, Nagy István, Bujanosics Sándor, ifj. gróf Zichy János, gróf Wittenberg Márk, Borszék Soma és felesége, Szárhégyi György Anna, báró Eötvös Loránd, Török Bertalan, özvegy gróf Nemes Nándorné, báró Pirrel Boheim és felesége, Bogisich Mihály püspök, Luigi Ossoinack, Gyömöray Aurél és felesége.

Vilmos német császár a következő táviratot küldte gróf Szapáry Géza özvegyének:

Gräfin Géza Szapáry Budapest.

Soeben erfahre Ich den jämerlichen Verlust, welchen der Allmächtige über Sie verhängt hat, und eile Ihnen Meine aufrichtige Theilnahme auszudrücken, zumal in Erinnerung der schönen Tage in Budapest, an welche Ich nicht ohne Dankbarkeit auch besonders für Sie zurückdenken kann. Wilhelm imperator, etc.

A német császár távirata magyarul így hangzik:

Szapáry Gezáné grófné
Budapest.

Epen most értesülök a nagy veszteségről, melylyel a Mindenható önt sújtotta és sietek önnek őszinte részvéteimet kifejezni, emlékezőn a budapesti szép napokra, amelyekre nem gondolhatok vissza, különösen ön iránt is, hája nélkül.

Vilmos császár.

József Ágost főherczag a következő táviratban fejezte ki részvételt:

Gróf Szapáry László

Budapest.

Fogadja őszinte együttérzésünket s egész szívünkkel eredő részvétünket fájdalomban.

József Ágost főherczag.

A temetés ma délután három órakor történt nagy pompával. A ravatalos-teremben, ahol a remek koszorúk egész halmaza borította a koporsót, foglaltak helyet a gyászoló-család tagjai, az özvegy Györy Mária grófné s két fia, gróf Szapáry László dumei kormányzó és gróf Szapáry Pál, továbbá a rokon gróf Györy és gróf Hunyady-család tagjai.

A családtagok fogadták a király képviselőjét, gróf Apponyi Lajos magyarországi főudvarnagyt, aki fekete diszmagyarban, kardosan jelent meg. A gyászoló gyülekezetben ott voltak:

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, báró Dániel Ernő, Erdély Sándor miniszterek, Gromon Dezső, nemeskéri Kiss Pál, Plósz Sándor és Cseérgheő Gyula államtitkárok, gróf Károlyi Tibor a főrendiház elnöke, Szilágyi Derső a képviselőház elnöke, Berzeviczy Albert al-elnök, Szabó Miklós a kuria elnöke, Forinyák Gyula tábornagy honvédségi adlatus, Rohonczy György altábornagy, városi parancsnok, báró Máriássy János, Hollán Ernő, Ghyecz Béla, Zoltán Elek és zalabéri Horváth altábornagok, Halassy Pál tábornok, Beniczky Ferencz főispán, Miklós Ödön kormánybiztos, Szalay Imre, a nemzeti muzeum igazgatója, Wekerle Sándor a közgazgatási bíróság elnöke, Dárday Sándor a közös számvevőszék alelnöke, gróf Széchenyi Dénes követségi tanácsos, gróf Hugonny Béla és báró Fejérváry Imre főispánok, Rudnay Béla főkapitány; Than Károly, Riháry József, Lukács Antal, belavár Burghard Konrad főrendiházi tagok, Széll Kálmán, Andrássy Géza, Tivadar és Gyula grófok, gróf Csekonics Endre, gróf Károlyi István, gróf Nákó Kálmán, Karácsonyi Camillo és Jenő grófok, Falk Miksa, Gajári Odön, Pulezky Ágost, Csávossy Ignác, Ivánka Oszkár, Rohonczy Gedeon, Ragályi Lajos, Jüth Gyula, Horánszky Sándor, gróf Théry Géza, Földváry Miklós, Bessenyei Ferencz, Hieronymi Károly, gróf Ráday Gedeon, Forster Gyula min. tanácsosok, Firczak Gyula püspök, Elek Gusztáv ezredes, ögróf Pallavicini Ede, Ugron Gábor, Bőthly Ákos, báró Eötvös Loránd, báró Lipthay Béla, báró Révay Gyula, báró Révay Simon, gróf Eszterházy Mihály, báró Atzél Béla, herczeg Odescalchi Géza, gróf Széchenyi Pál, gróf Széchenyi Aladár, gróf Batthyány Tivadar, gróf Batthyány Lajos, gróf Batthyány Iván, báró Harkányi Frigyes, báró Harkányi Károly, Emich Gusztáv, az író- és művészvilágból Bartók Lajos stb.

Küldöttségileg voltak képviselve Fiume város és a kormányzáság. élén Gaál és Cseőke miniszteri tanácsosokkal s Milczenich podesztával; a ferenczrendiek Bán Sándor házfőnökkel, a szervita-rend Hoffmann házfőnök vezetésével, a Magyar kereskedelmi részvénytársaság igazgatósága Elek Pál vezérigazgató vezetésével, továbbá a honvédmenedékház öreg honvédtisztjei, élükön Szentgyörgyi Imre parancsnokkal.

Pont 3 órakor kezdődött a gyászszertartás, amelyet Kirner Károly belvárosi apátplébános végzett több káplán és növendékpap segédletével. Az énekar gyászéneke után eloszlott a gyülekezet. A koporsót, valamint a koszorukat öt óra után kiszállították a keleti pályaudvarra, ahonnan este vonaton vitette tovább a vasmezei Sorok-Ujfaluba, ahová különvonaton elutazott a gyászoló család is. Az elhunytat a sorok-ujfalusi mauzóleumban holnap délelőtt 10 órakor helyezik örök nyugalomra.

Fiume, április 6.

Gróf Szapáry Géza egykori fiumei kormányzó halála alkalmából valamennyi magán, állami, és városi hivatalok épületén gyászlobogó leng. A kikötőben horgonyzó hajók a gyász jeléül a lobogókat félárbocra eresztették.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A németek az orfeumban. Odilon, a bécsi diva csakugyan eljött Budapestre és ma este eljátszotta Wildenbruck szentimentális „Bubos parcsirtá-ját”. A főváros közönsége azt a lovagiaságot, amelyre Odilon asszony mint nő igényt tartott, nem tagadta meg tőle. Demonstrált a német színészek ellen, de anélkül, hogy csak egy árva sipolás vagy erősebb püsszegés is hangzott volna. Tüntettet azzal, hogy az előadásra egyszerűen nem jött el. A nagymező-utcai Mulatóban olyan fenomenális ürességet, mint a mai volt, emberszem még nem látott. Üresek a páholyok, üresek az erkélyek, a földszint széksorai véges-végig és üres a téli kert. Csak egy-egy sápadt bouquetiere lézengett magában és nem volt kinek kínálnia a piros szegfűket. Végre a zenekar belekezdett az ouvertürebe. Most a nézőtérben egy kis élénkség támadt. Vagy három tucat újságíró és kétszer annyi rendőrtisztviselő és detektív hozott egy kis színt és mozgást a siralmas képbe. A hirlaptudósítók és a policzaj emberei is lesték, hogy borrány lesz. De nem lett, — kivéve, hogy a németek el kezdtek alakítani. A színjátszó trupp ilyen körülmények közt több száználmat, mint malicziát érdemelt. Odilon asszony azóta, hogy utóljára láttuk, nem lett semmivel sem előkelőbb és izlésebb színész. A bécsiek „fescher-kerl-nek” hívják ezt a genre-t, és nagyon élvezik. A magyar izlés nem veszi be, ha megis haraguznak érte a Reichsrathban, ahol ez a vaskos modor több rokonszenvre és több rokonnélekre talál. De ennek daczára megessett Odilon asszonyon a jelenlevő legsovínisztább újságírók és rendőrfogalmazók szíve, amiért ily maroknyi hallgatóság előtt játszott. És mikor a függöny legördült, ez a pár könnyűleteres tenyér még össze is verődött és csak nagyon piano hangzott egy kis püsszegés. Amitől féltek: tüntetés, botrány, minden, minden elaludt. Elaludt a szó szoros értelmében, mert mikor a függöny utóljára legördült, minden sorban ott szunnyadt egy rendőrtiszt vagy egy újságíró. Ugy kellett azután egymást kölcsönösen felköltögetniök.

* Hivatalos germanizálás. Megtörtént, hogy két silány német trupp engedélyt kért arra, hogy Pöstyénben és Trencsén-Teplíczen előadásokat tartsanak. A belügyminiszter teljesítette a kérelmet és ugyanakkor két nyomorgó magyar színigazgatótól megvonta a direktori engedélyt. Ez utóbbiak ugyanis nem tudtak eleget tenni a színiigazgatókkal szemben fennálló kötelezettségüknek. Így aztán Pöstyén és Trencsén-Teplíc közönsége az egész fűrdőszalon alatt gyönyörködhetik majd a német zipsacskó játékaiban. Perczel miniszternek ezt a bölcs rendelkezést nyilván Huszár Kálmán, az ő színházi referense sugalmazta. Huszár Kálmánról senki sem tudja Magyarországon, hogy voltaképp mihez konyit, mert a színművészet feladatairól és érdekeiről halovány sejtelve sincs. Hogy azonban germanizáló hajlamai voltak és hogy a nyomorult magyar direktorokat éppen a német színészet segítségével akarja tönkretenni, azt okos ember nem hiszi el. Tönkre tudja ő tenni a magyar színészetet egymaga is.

* Dreyfus-induló. Az Ördögsgiget lakója a regény- és broszúr-irodalom után most bevonul a zene-litteratúrába is. Fehér Aladár Dreyfus-indulót szerzett és művének czím alapján a deportált kapitány arcképe is ott látható. Mindenestre méltányoljuk a szerzőnek azt a humánus kívánságát, hogy Dreyfus majdan az ő indulóját fűtyölve hagyja el az Ördögsgigetet.

* Aradi színész. Leszkay András, az aradi színház igazgatója, most szervezi újra társulatát. Az új heroina, György Ilona, a budapesti Nemzeti színház volt tagja, tegnap mutatkozott be s egy csapásra meghódította a közönséget. A „Kaméliás hölgy” czímszerepét játszotta. Kellems arczával, jó organumával, színes és kifejező játékával mindvégig biztosította magának a közönség szimpátiáit. A nézőtérben egyre hangzott a taps.

FŐVÁROS.

(A nyári menetrend.) A közrendészeti bizottság ma megállapította a közúti vasutak nyári menetrendjét. Nagy változtatás a mostani rendben nem igen történt.

(A harmadosztályu kereseti adó.) Az 1898. évi fizetendő III. osztályu kereseti adó megállapítására vonatkozó adókiszámítási javaslatok 1898. évi április 12-dik napjától 19-ik napjáig reggeli 9 órától délután 2 óráig lesznek közszemlére téve. Mindenki megnézheti s megteheti észrevételeit. Ezek az észrevételek a kitűzött határidő alatt a fővárosi adófelügyelőségnek írásban, utóbb pedig az adóki- vető bizottságoknál terjeszthetők elő: A közszemlére tett kivetési javaslatok tárgyalása ez évi április 20-ik napján kezdődik.

A javaslatokat a következő helyen teszik ki: I. kerület: előjárósági épület; II. kerület: a II. kerületi „Fiume”, előbb „Korzó” szálló; III. kerület: a „Korona” vendéglő, IV. kerület: a Károly-kaszárnya I. emeleti 31. számú helyiségében (bejárat a kaszárnya gránátos-utcai oldalának a vármegyeház felé eső első főkapuján); V. kerület: a hold-utcai 15. számú ház első emeletén; VI. kerület: Az Andrassy-ut 25. számú ház elsőemeleti helyiségében; VII. kerületben: a hársfa-utca 10/a. számú ház első emeletén; VIII. kerület: a práter-utca 24. számú ház földszintjén, a budapesti hentes-ipartársulat helyiségében; IX. kerület: a Bakács-tér 14. számú ház második emeletén a Ferencvárosi polgári kör helyiségében; X. kerület: a Jászberényi-uton levő X. kerületi Polgári kaszinó helyiségében.

A III. osztályu kereseti adót abban a kerületben állapítják meg, amelyben a múlt 1897. évi november és december hónapok folyamán fogantatott adóösszeírás alkalmával az üzlet, esetleg főüzlet, ilyenek hiányában pedig abban a kerületben, amelyben az illető adózó lakása volt. Azoknak a III. osztályu kereseti adóját, akik három évi érvényvel már tavaly megvoltak adóztatva, most nem tárgyalják.

Háboru a játék miatt.

A fővárosi közgyűlése.

Ki hitte volna, hogy Sartoryék úgy rávetemednek a labdajátékra, amelyet újabb idő óta csak lawn-tennis néven ismernek, hogy valaha fontos ügyekben való közgyűlésüknek felerészét ezzel töltsék. Ma délután pedig ez a hihetetlennek látszó dolog történt.

Tárgyalták ugyan a lazaristák régóta és sokat emlegetett kérvényét is, meg is szavazták a templom és rendház építésére szükséges telket. Foglalkoztak az államrendőrség fentartásának folyton növekedő költségeivel is, amelyeknek felerészét a főváros viseli. A közgyűlés előbb úgy határozott, hogy a költségekhez való hozzájárulás mértékét le- szállítja, ezt azonban a belügyminiszter nem hagyta jóvá. Az erről szóló miniszteri értesítést ma kifogás nélkül tudomásul vették, csak azt kötötték még ki Steiger Gyula indítványára, hogy ezentul, valahányszor a rendőrségi kvóta emelkedik, efelől és a változás okairól a miniszter idejében értesítse a főváros hatóságát, hogy ez megtehesse észrevételeit.

De mindezek alig emelkedtek valami jelentőségre a labdajáték mellett. Hiába, a játék mindig kedves.

A lawn-tennis társaság a városligeti mestereséges jéppályát lawn-tennis térnek való berendezés végett kérte a fővárostól. A tanács is, a bizottságok is teljesíthetőnek találták a kérelmet s partfogásába is ajánlották a közgyűlésnek azzal a kikötéssel, hogy hetenkint kétszer a középiskolai növendékek is használhassák a játszótér.

Havassy Rezső szólalt föl elsőnek. Nem engedheti, hogy már megint megrövidítsék a népet, mivel a kérdéses teret most a főváros népe nagyon jól felhasználja s egyike a tanulói-fűség legkedvesebb játszóhelyeinek. Utasítsa el a közgyűlés a tanács javaslatát.

Steiger Gyula más nézetben van. Akik a területet kérik, azok is a főváros népéből valók s éppen úgy fizetik az adót, mint a bizottsági tagok és a többi polgár.

— Nem egészen, mert azok milliommósok!
— Nem ismerek más polgárt Budapesten, mint

székes fővárosi polgárt. Ezt szükségesnek tartottam kijelenteni, különben is a kért pálya már át van engedve egy más társaságnak, amely előbb kérte a lawn-tennis-t játszókna.

— Át bizony, de csak télen.

— Én is tudom, tisztelt közgyűlés, hogy ká- nikulában nem korcsolyáznak, azt is tudom, hogy a telek átadásából senkire kár nem háramlik. Ha- nem van-e abban logika, igazságszeretet, ha az egyikőtől megtagadjuk azt, amit a másiknak meg- adtunk?

— Van! Nincs! Van! Nincs!

És ez eltartott volna reggelig, ha az elnök csengő közbe nem szól.

Lád Károly nem helyeselné a kérelem tel- jesítését.

Dr. Verédy Károly is hasonló nézetben van.

Heltai Ferencz a tanács-javaslatát mellett van, annál is inkább, mert a szóban forgó terület senki sem használja.

A közgyűlés 109 szóval 68 ellen elve- tette a tanács-javaslatát.

Még a lawn tennis előtt szóba került a budai vízvezetési viz ihatatlansága. Szávost Alfonz hozakodott elő a dologgal.

— Jól van, jól, — bólingattak — úgy se jó máskor be, csak ha neki van baja.

— Nem oda Buda, tessék megnézni! Ma reggelről való.

És egy kis orvosságos üveget vett elő vízveze- téki vízzel töltve. A víz a csöpp kis üvegben alig látszott a sok szeméttől. Letette az elnök aszta- lára. Mit szól ő a dologhoz.

Halmos János polgármester felelt. Ő már korán reggel intézkedett, hogy a bajt elhárítsa s ez meg is történik. Egy csatorna törött el s ezen könnyen segítenek.

Más vitásabb tárgy nem is akadt. Mikor a napirendet letárgyalták, az elnök kihirdette a köz- gyűlés ideje alatt volt választás eredményét.

A tisztii orvosi állásra megvá- lasztották dr. Bayer Sándor addigi kerületi orvost; a közigazgatási bizottságba dr. Kollár Lajost; a pénzügyi és gazdasági bizott- ságba: Ráth Pétert és Kollár Lajost; a közok- tatásügyi bizottságba Duma Györgyöt; a budai szinügyi bizottságba dr. Emmer Ker- nelt; a közegészségügyi bizottságba Mol- doványi Sándort, Petsits Márkot és Wolfner Józse- fet; a közjótékonyági bizottságba Ham- pel Sándort, a középítési bizottságba Eckar- mann Edét.

VIDÉK.

* (Ki lesz a podeszta?) Fiumei tu- dósítónk táviratozza: Tekintélyes autonomista forrásból arról értesülök, hogy az új városatyák többsége tilokban megállapodott abban, hogy lovag Milceni ch Pétert, a jelenlegi helyettes-podesztát választja meg podesztává.

* (A zalamegyei főszolgabírák fizetése.) Zala vármegye főszolgabírái kérvényt adtak be a tör- vényhatósági bizottsághoz, melyben fizetésök méltá- nyos felemelését kérik. A kérvény szerint, ebben a vármegyében a főszolgabírák alapfizetése 1200 fo- rint, lakbérük 200 forint, utiátalányuk 400 forint, irodaátalányuk pedig 150 forint; ily csekély fizet- ésből tisztességesen megélni, ruházkodni, családot fentartani, reprezentálni s a társadalomban illő helyet elfoglalni nem lehet; ezért kérik, hogy javá- dalmazásuk legalább 2700 forintban állapíttassék meg. Hivatkoznak e tekintetben más vármegyékre, hol hasonló magas fizetést kapnak a főszolgabírák. A tizenkét főszolgabíró javadalmazásának emelése összesen 8800 forint többlettel terhelné a házi- pénztárt, illetve az állami dotációt.

* (Fegyelmi vizsgálat egy polgármester ellen.) Hunyadmegye közgyűlése fegyelmi vizsgálatot ren- delt el Szászváros polgármestere, Acker Frigyes ellen, mert a helységnevekről szóló törvényjavaslat tárgyalásának idején rendkívüli közgyűlést hívott össze s a közgyűléssel a törvényjavaslat ellen a törvényhozás tekintélyét sértő határozatot fogad- tatott el.

(Ugocsa vármegye közgyűlése.) Ugocsa vármegye törvényhatósági bizottsága, B e c s k y Emil elnöklése alatt ma tartotta meg tavaszi rendes közgyűlést. Vincz Gyula főispán haláláról kegyelettel emlékeztek meg s érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták. Majd előterjesztette az alispán negyedévi jelentését, melynek során megemlékezett arról, hogy a szociális mozgalmak a vármegye területére nem csaptak át, amely örvendetes jelenségnek okát egyrészt a kielégítő földbirtok-viszonyokban, másrészt pedig abban találja, hogy a vármegye hazafias lelkeszei és tanítói a népet megóvták a veszedelmes tanoktól. — A közegészségi állapotról szólva, azt eléggé szomorúnak tünteti fel. A közgazdaság terén nagyobb mozgalom indult meg a háziipar felkarolására, minek következtében remélhető, hogy a nép szűkölködő lakosságának egy része állandó kereset-höz fog jutni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Lemondott tábla bíró. P u k y Gyula, a debreczeni kir. tábla elnöke állásáról lemondott. Utódjául B e r n á t h Elemért, a kassai kir. tábla tanácselnökét emlegetik.

— Dr. Korányi Frigyes panasza. Szabó János rézműves ellen zsarolás vétsége miatt tett fűljelentést dr. Korányi Frigyes orvostanár. Szabó felesége ugyanis a Korányi-klinikán elájult, és ez állapotban eltűnt a pénztárcájára. Az ajúlásra hosszú betegség következett, és Szabó János a betegség ideje alatt vendéglőben ebédel, mert a felesége nem főzhetett. Szabó János a pénztárcáját és a betegség-okozta kiadásokat az orvostanáron követelte s levelében azt írta többek között:

— Ha nem fizet a nagyságos ur, kiteszem az egészemet az újságba.

Mára tüzték ki ebben az ügyben a végtárgyalást, de ítélelhozatalra nem került a sor, mert a törvényszék szükségesnek tartotta dr. Korányi Sándor asszisztens kihallgatását és e végből a tárgyalást elhalasztotta.

— A „Honfoglalás.” A „Könyves Kálmán” részvénytársaság fűljelentette egyik napidíjas alkalmazottját, B a r t ó k Gyulát, hogy az M u n k á c s y Mihály „Honfoglalás” című festménye után készített és a társaság által kiadott színes reprodukciók és fényképek elárulásával léven megbízva, a megrendelőktől fölveve előlegekből 647 forintot elszikkasztott. Bartókot a mai tárgyalásra a fogházból vezették elő. Régebben már elítélték hivatali sikkasztás miatt három évi börtönre. A sikkasztáson kívül rágalmazással is vádolták, mert a „Könyves Kálmán” igazgatójának, S z e n t e s Imrének azt írta, hogy őt az igazgatóság utasította arra, hogy a megrendeléseket az e célra szolgáló könyvbe be ne vezesse, így akarván a részvénytársaság kijátszani a képzőművészeti társaságot, mely az eladott reprodukciók és fényképek vételéről tíz százalékot kap. Bartók a tárgyaláson tagadta a tényleg történt eseményt, a kihallgatott tanúk azonban ellene vallottak s a törvényszék sikkasztás büntetése miatt két esztendei börtönre ítélte. Minthogy pedig korábban hivatali sikkasztásért már három évi börtönre ítélték, összbüntetésül négy és fél évi börtönrel sújtották. Az elnök ama kérdésére, hogy megnyugszik-e az ítéletben, igaztoltan felelt:

— Megnyugszom, de verje meg az Isten azokat, akik ártatlanul a börtönbe juttattak!

A közvádlo is megnyugodott az ítéletben.

— Letartóztatott ügynökök. K i s s István vizsgálóbíró ma délelben kihallgatta A l t s c h u l Adolf és H a r t m a n n Manó ügynököket és kihallgatásuk befejeztével kihirdette előttük a vizsgálati fogságot elrendelő végzést. Altschul teljesen ártatlannak mondja magát. Azzal védekezik, hogy ő leszámította a 12.000 forintról szóló váltót olyképen, hogy Hartmann Manónak átadott 3500 forintot, a többit pedig elküldte Hötzel János vendéglősnak Gleichenbergbe és nagyon meglepődött, mikor Hötzel a pénzt visszaküldte. Arról, hogy a fiatal Hötzel édesatyja nevét hamisította a váltón, sejtetése sem volt. Hiszen ha tudta volna, hogy a váltó hamis, nem adott volna arra 12.000 forintot.

Hartmann pedig azzal védekezik, hogy a fiatal Hötzel nem előtte állította ki a váltót és neki sem volt tudomása annak hamis voltáról. A vizsgálati fogságot az esetleges öszabeszélés megakadályozása céljából rendelték el. Ugy Altschul, mint Hartmann felelbezzett a letartóztatást elrendelő végzés ellen s felelbezzésük fölött holnap fog határozni a törvényszék.

— A Gárdos-ügy. Gárdos Lajos, a hűvesgyilkossággal vádolt mérnök bűnügyének iratai már a királyi kuriához érkeztek. Az ügydarabot azonban csak husvét után osztja ki az elnök valamelyik bírónak. A királyi tábla a felmentő ítéletben tudvalevőleg továbbra is fentartotta a Gárdos vizsgálati fogságát, ami ellen a védő a kuriához felelbezzett. A felelbezzés fontosabb érvei ezek:

A kérdés csak elvi, mert mire a kuria elbírálja a felelbezzésnek a vizsgálati fogságra vonatkozó részét, egyúttal érdemben is határoz. A jövőre vonatkozólag mégis tisztázandó e controvers kérdés, addig is, míg az új bünyvádi eljárás életbe lép. Eddig e tekintetben nem volt különbség főbenjáró és nem főbenjáró ügyek között, s nincs is rá eset évtizedek óta, hogy vizsgálati fogságban tartanak valakit akkor, midőn a bíróság az illetőt felmentti. Annál kevésbbé indokolt, mert a vádolt családost, ingatlan vagyona van és hogy nem megbízhatatlan, eléggé igazolja az, hogy a feljelentés előtt, jöllehet anyósa ezzel heteken át fenyegette, szökési kísérletet nem tett. Ezt most, midőn felmentetett, még kevésbbé tenné!

A felelbezzés további részében a másodbíróshoz beadott felelbezzését egészíti ki. Ismerteti a legkiválóbb mérgezési szaktudósok munkáit s az esetre vonatkozólag kimutatja, hogy eredményben szembeszökően eltérők egymástól, sőt Felleltártankönyvnek megállapításai és a tényleges lelet is homlokegyenest ellenkezők. Ha tehát ily ingatag a tudományos alap s a körlefolrás tekintetében is eltérők a vélemények, nyugodt lélekkel marasztaló ítéletet mondani nem lehet.

— Biztosítási per. N y i r e g y h á z á r ó l jelentik: A Fodor-per tárgyalását ma folytatták. Délelőtt L ö w y Lipót, S t a h l b e r g e r Emil, S c h w a r z Hermann, K l e i n Sámuel, W e i s z Sámuel, D e u t s c h l e n d e r Lipót, H o r t h y Péter, B r ó d y Béla és B a l k á n y i Emil tanukat hallgatták ki. Többnyire a biztosító-intézetek javára vallottak. Négyen eskü alatt azt vallották, hogy övegy Friednő 75—79 éves volt. Délután az orvosi véleményeket s az iratokat olvasták fel. Szikszay György alügyész Fodort és testvérét háromrendbeli csalás és okirathamítás miatt; Kiss, valamint Harsányi orvosokat hamis orvosi bizonyítvány kiállításá miatt szigorúan megbüntetni kérte. Holnap Stiller Mór, Friedmann Bernát és Edelstein ügyvédek beszélnek. Az ítéletet valószínűleg este hirdetik ki.

— A földes ur gyilkosa. A pestvidéki törvényszék e hónap 27-én fogja tárgyalni K é g l György gyilkosának, J u h á s z Józsefnek bűnpörét.

— Rendőr a vádlottak padján. Tavaly szeptember 19-én hajnalban nagy lármával vonult végig az utczán hat kocsislegény. Daloltak, káromkodtak s még hangosabbak lettek, mikor őket K a t o n a Sándor rendőr csendre intette. Illedelmes felszólítására B r ü c k n e r Károly és R i t z i n g e r János azzal feleltek, hogy a rendőrt földre teperték és alaposan elverték. M a j z e r Pál rendőr segítségére sietett társának, mire a rendőrök és civilek dula-kodni kezdtek. A veszedelem láttára Majzer rendőr kardot rántott s vele Liczenziás Mihálynak kiütötte a szemét, úgy, hogy a szerencsétlen menten megvakult. A viaskodók közül Brücknert és Ritzingert hatóság ellen való erőszak, Majzer rendőrt pedig súlyos testi sértés (301. és 303. §) miatt vád alá helyezték, minél fogva az egész társaság ma ujra együtt volt a törvényszék egyik ítélőtanácsa előtt, amelyben L e n k Gyula királyi táblai bíró elnököl. A tárgyaláson bebizonyult, hogy a rendőr jogos védelem közben használta kardját, őt dr. Vig Viktor védelme alapján felmentették; Brücknert és Ritzingert 6—6 h e t i f o g h á z r a ítélte a törvényszék. Az elítéltek, valamint a közvádlo is felelbezzett.

SPORT.

† Alagi löversenyek. Az alagi tavaszi meeting ötödik napján sincs kilátás nagyobb mezőnyökre és így a holnap nap nem nagy sport-élményt ígér. — A fogadókra nézve talán előnyös lesz az, hogy nem sok ló közül kell a nyertőt kiválogatni. Az igaz, hogy ennek aztán az a hátránya, hogy a bookmakerek nagyon kis odds-ot ígérnek, a totalisateur pedig, ha csak valami meglepetés nincs, kevés osztalékot ad. — Nincs kizárva azonban, hogy a programmon szerepelt lovak kevés kivétellel ott lesznek a startnál. A holnap nap egy 2000 méter távolságu handicappal kezdődik, melyben valószínűleg Abgar, Béres és Ines lesznek az elsők között. A hároméves nyeretlenek eladóversenyében Harvich vagy a Wahrmann-istálló kiküldöttje cserélhetnek gazdát. Az Aranyvirág-akadályversenyben valószínűleg csak 3 ló fog indulni. A versenyt valószínűleg Verbung fogja megnyerni. A tavaszi gátverseny handicap nyílt verseny. Ha Tömörd itt indulna, leginkább elviheti a díjat. Távollétében Chisel és Limlom küzdhetnek az elsőségért. Az áprilisi gátversenyen jó eséllyel indulhat Kérdés, veszedelmes ellenfele Dogaresse lehet. A Nagymarosi-díjban Dalffy és Föth Park kerülhetnek össze a végküzdelemben. Tipjeink tehát a holnap napra:

- I. Abgar—Béres—Ines.
- II. Harrich—Wahrmann-istálló.
- III. Verbung—Thekla.
- IV. Tömörd—Chisel—Limlom.
- V. Kérdés—Dogaresse.
- VI. Dalffy—Tömörd—Föth Park.

† Dr. Darányi Ignác tiszteletbeli tag. Az „Erdélyrészi Falva Vadász-Társulat” márczius 30-án tartott közgyűlése a választmány indítványára a földművelésügyi minisztart az erdélyi lötenyésztes előmozdítása és fejlesztése körül szerzett kiváló érdemeinek elismeréséül a társulat tiszteletbeli tagjává választotta meg.

† Athleták mezei versenye. A Magyar Athletikai Club e hónap 17-én délután 4 órakor tartja ez idei mezei (Cross country) versenyt. A verseny feltételei a következők: a távolság körülbelül 10 kilométer. A verseny módja a gyaloglás bármely tetszés szerinti formája, papirszeletek által megjelölt irányban, mezőn, természetes akadályokkal. A verseny nyílt és az egyesületeknek szól. Minden egyesület köteles legalább öt taggal részt venni. Az elsőnek beérkezett egyesület öt első tagja ezüst, a másodiknak beérkezett egyesület öt tagja bronzérmes nyer. Külön díjazás van azoknak is, kik másodiknak sem érkeztek be: Nevezési határidő április 12-ének este 9 órája. Az érdekes versenyre nagyban készülődnek.

EGYESÜLETEK.

„ Jókai fűlhívása. A pápai református kollegium képzőtársasága, amely 1841. óta áll fenn s amelynek Jókai és Petőfi voltak tagjai, derék kulturális céljai érdekében adakozásra hívja föl volt tagjait. A pártfogásra méltó egyesület érdekében maga Jókai Mór következő felhívást bocsátotta ki:

Fűlhívás a pápai képzőtársaság egykori tagjaihoz! Ötvennyolc esztendeje, hogy a pápai képzőtársaság fennáll. Ez íródalmi egyesület hatása a magyar közművelődésre folytonos és elvitázhatatlan. Ezernél többre mehet mára száma azoknak, kik mint a pápai főiskola tanulói a képzőtársaság tagjai voltak, kik tudományos, ethikai és aesthetikai művelődésüket innen nyerték. Mindezekhez intézem felszólításomat. A pápai képzőtársulatnak van nagy rendeltetése, de nincs legkisebb rendelkezési alapja. Én tehát felszólítom mindazokat az utódaimat, akik évtizedek során át tagjai voltak a pápai képzőtársaságnak, hogy ilyen rendelkezési alapra hozzanak áldozatul egy (1) koronát évenként. S minthogy magamról bizonyos vagyok, hogy annak az egy koronának a beküldését el fogom feleljeni, annál fogva az annak megfelelő tőkét (10 forint) küldöm be a társaság elnökének.

Legyünk háladáatosak az „Alma Mater”-hez! Budapest, 1898. április 6.

Dr. J ó k a i M ó r.

Az adományok Páparra dr. Kapossy Luczián tanár-elnökhöz küldendők.

„ A Budapesti Újságrók Egyesülete ma délután M i k s á t h Kálmán elnöklése alatt választmányi ülést tartott. Az elnök üdvözölte az új választmányi tagokat és bejelentette, hogy a „N e m z e t”

egyik régi előfizetője az egyesület segélyalapja javára G a j á r i Ödönhez intézett levélben 500 forintot ajánlott fel. Egy másik névtelen adakozó ugyane célra 200 forintot, egy névtelen pedig 100 forintot küldött a segítő alapnak. A választmány köszönettel fogadta az adományokat. V é s z i József, az egyesület új alelnöke, aki jelenleg a délvidéken üdül, táviratilag üdvözölte az új választmányt. S z a t m á r i Mór főtitkár bejelentette, hogy a választmány egyik tagja lemondott. Javaslatára elhatározták, hogy az új választmányi tag választására április 17-ére rendkívüli közgyűlést hívnak össze. D e u t s c h Antal pénztárost felhatalmazták arra, hogy az egyesületi vagyonból 8000 forintot négy százaléknál magasabban kamatozó értékpapírokba fektethesse. Végül a segítő alap igazgatótanácsát és a rendező bizottságot választották meg.

Báró Atzél Béla és az Országos Nemzeti Szövetség. Az Országos Nemzeti Szövetség küldöttsége ma délben tisztelgett a Nemzeti kaszinóban báró A t z é l B é l á n a l, hogy vele a szövetség eddigi működését megismertesse. Báró A t z é l megköszönvén a küldöttség szives információját és elismerve a szövetség humanus és hazafias működését, a szövetségbe 1000 forinttal alapító tagul belépett. Egyben megígérte, hogy mindent elkövet arra, hogy a szövetség ügyét mindenben előmozdítsa.

KÖZOKTATÁS.

Országos tanítógyűlés.

Az Állami Tanítók Országos Egyesülete megalkulása óta ma tartotta első közgyűlését K o z m a László elnöklése alatt a vármegyeház termében. A központi tanügyi kormányt Halász Ferenc kultuszminiszteri osztálytanácsos és Tóth József pest-megyei tanfelügyelő képviselték.

K o z m a László, elnök megnyitó beszédében rámutat az állami tanító rendkívüli kötelességeire a felébredt szocializmussal szemben. Megemlékezik a 48-as események félévszázados évfordulójáról. Nem vitatkozik azon, hogy melyik dátum a helyesebb, mert az a jól eső tudat tartja fogva a lelkét, hogy 1848 alakította át a karrikeratúrát rektorát modern tanítóvá. Indítványozza, hogy kéressék fel a miniszter arra, hogy az ország minden részéből egybegyűlt állami tanítók hódolatát a trón szalmolyánál tolnaololja. (Lelkes éljenzés.) Azonkívül indítványozza, hogy a távollevő minisztert táviratilag üdvözölje a közgyűlés. (Éljenzés.) Végül pedig üdvözli H a l á s z Ferenc osztálytanácsost, a kultuszminiszter kiküldöttjét.

H a l á s z Ferenc a miniszter nevében köszönetet mond a tanítóknak önfeláldozó munkálkodásukért. Jelentheti, hogy munkába vétetett a szolgálati idő és a XI. fizetési osztály szerint rendezni a fizetéseket. Már legközelebb 800 állami tanító fog értesítést kapni ebben az irányban. (Szünni nem akaró éljenzés.) Meg van győződve, hogy az állami iskolák rohamosan emelkedő száma leghathatóssabb tényezője lesz az állami fejlődésnek.

A titkári jelentés meghallgatása után B o r b é l y József, H a v a s Pál dolgozatát olvasta fel a tanítóképzésről.

Havas Pál ebben azt kívánja, hogy az egyetemen szerveztesse a tanítóképzési tanári kurzus, amelyre csakis érettségi bizonyítvánnyal lehessen beiratkozni.

Ehhez a kérdéshez hozzászólnak Földes Károly, Bursich Jenő, ki a tanítók nyomorúságának okát a felekezeti képezdekben látja, továbbá Balajti István, Józsa Dániel, Sárkány Gábor és Radoch Lajos. A közgyűlés az előadó javaslatát fogadja el.

Ezután H i d v é g i Aurél előadást tart az állami iskolai gondnokságok számára készült utasítások egynémely hiányairól.

Előadó terjedelmes megokoló fejtegetései után H a l á s z Ferenc előadja, hogy a gondnoksági szabályzat revíziója munkában van és mire körülbelül két év múlva a polgári iskolákat elválasztják az elemi iskoláktól, akkorra nyujtsa be az egyesület javaslatait.

K o z m a László felolvass egy memorandumot, amelyben arra kéri a minisztert, hogy az igaz-

gatók a X-ik, a tanítók a XI. rangosztályba osztásának be.

J ó z s a Dániel lelkes felhívást olvas fel, melyben tömeges névmagyarosítására szólítja fel a tanítószágot.

A közgyűlés ezután megállapítja az évi költségvetést, melynek megtörténte után elnök elrendeli a tisztújítást.

Közfelkiáltással megválasztottak: Elnökké: K o z m a László, alelnökké: R a d o c h József és B e n e d e k Mihály, titkárokká: H a v a s Pál és B u r s i c h Ernő, jegyzőkké: C s u l a k Lajos, K r o n a v e r t D e z s ö, H o r v á t h János, pénztárnokká: J ó z s a Dániel.

Ezután egy sereg indítványt olvasott fel az elnök, amelyeket a választmányhoz utasított a közgyűlés.

Az ülés ezzel véget ért.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Dessepi Róbert fiúmei királyi törvényszéki joggyakornokot a fiúmei királyi törvényszékhez, Mester József ügyvédjelölt pécsi lakost a mohácsi és Ádám-kovich Győző eperjesi lakost a nagybercznai járásbíró-ságba ajjegyzőkké, Gollner Gusztáv bozovicsi járásbíró-sági irnokot, valamint Dávid József temesvári ítélőtáblai irnokot a pancsovai törvényszékhez, Zitta Ferenc titeli járásbíró-sági irnokot a törökbecsei és Ronkovits István törökkanizsai járásbíró-sági irnokot a nagy-szentmiklósi járásbíró-ságba segédtelevkönyvvezetőkké, Kazimér János igazságügyminiszteri díjnokot az igazságügyminiszteriumhoz irodasegédtségté, Láng Péter felső-őri járásbíró-sági átalakító díjnokot az apatini, Juhász Endre nagyváradi törvényszéki díjnokot a világi, Bölcsházy György rétsági járásbíró-sági díjnokot a sziráki, Horváth Jenő muraszombati járásbíró-sági díjnokot a szentgotthárdi, Weiszkopf Ede magyar királyi 16. honvéd gyalogezredbeli őrmestort a breznóbányai és Koteles István eszterómszentmihályi törökkanizsai járásbíró-ságba irnokokká; Szentpál János kolozsvár-városi járásbíró-sági díjnokot a maros-ludasi járásbíró-ságba végrehajtóvá, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Schmidt Eugenia okleveles polgári iskolai tanítónő a kecskeméti államilag segélyezett központi polgári leányiskolához segédtanítónővé; a befüggyminiszter a budapesti-lipótvárosi állami elmeegógyintézetnél megüresedett hivatalos állásra Nagy Lajos igazgatóványos altisztet nevezte ki.

Magyar név. Elías Mór szigorító orvos budapesti lakos Illés-re változtatva vezetőknévét a befüggyminiszter engedelmével.

Árverések a fővárosban. Harkányi Ignác ingóságai VII. Wesselényi-utca 45. április 7. Frank Manó ingóságai VI. Podmaniczky-utca 63. április 12. Böke Benő ingóságai VII. Erzsébet-körút 12. április 7. Pacholek Károly ingóságai IV. Korona-utca 4. április 7. Szelnár József ingóságai IV. Koronaherceg-utca 16. és István-ut 5. április 7. Sárkány József ingatlana V. Alkotmány-utca 22. április 19. Huszty Ilona ingóságai VIII. Népszínház-utca 44. április 7. Jaulusz Ferencz ingatlana V. Alkotmány-utca 22. földsz. 1. április 23. Feleői Miksa ingatlana V. Alkotmány-utca 22. földsz. 1. április 18. Fürst Samu ingatlana V. Alkotmány-utca 22. földsz. 1. április 22. Gondócs József és társa ingóságai VI. Óruda-utca 23. április 9.

A vidéken. Lónyay Géza ingatlana Beregszászban május 4. Alberti Elek ingatlana Kolozsváron április 23. Huszár Attila ingatlana Kipellán (Turóc-Szent-Márton) községében április 26. Lattini Nándor ingatlana Újpest községében május 18. Gradl József ingatlana Somfalva (Sopron) községében május 10. Májerszky Barnabás ingóságai Nyiregyháza április 7. Lajda János ingóságai Czifferen (Nagy-szombat) április 15. Dr. Hethessy Elek ingatlana Zala-Lövő (Z.-Egerszeg) községében április 23. Mautner József ingatlana Szegvárban május 9. Martinovits János ingatlana Szabadkán április 23. Grünwald Amália ingatlana Karezagon április 26. Tamás János ingatlana Dárdán április 26. Babicz Anna ingatlana Szilincs (Nagy-szombat) községében április 25. Rác György ingatlana Homonnán május 17. Keesz Alajos ingatlana Német-Ujvárott május 26. Kovács Sötét Antal ingatlana Szegeden május 23. Dobrokész Stankó ingatlana Bolmány (Dárda) községében április 27. Haris Géza ingóságai Töke-Térbesen (Erdőd) április 19.

Pályázatok. A sóvári erdőhivatal kerületében egy I-5, egy II-5, egy III-ik osztályú főerdő, valamint egy I-5, egy II-5, kettő III-5 és egy IV-5 osztályú erdő-óri állásra, a marosvásárhelyi fa- és fémipari szabiskolánál műlakatos-művezető állásra, a nagy-nyedi pénzügyigazgatóságnál számvizsgálói állásra, a sepsi-szentgyörgyi adóhivatalnál díjtalan adóhivatali gyakornoki állásra, a máramaros megyei törvényszéknel ajjegyzői állásra, a zsolnai katolikus főgimnáziumnál hittanári állásra, a lipótszentmiklósi (Rózsabegy) járásbíró-ságnál ajjegyzői állásra, az aradi adóhivatalnál adóhivatali segédei állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

NYILTTÉR.

ROYAL nagyszálló BUDAPESTEN.
Kücsk-féle rakár a kócskában, naponta friss nagy választék frésű borbentérobában. Legfinomabb cognacok kicsinyben, nagyban árak mellett eladhatók. Színházi előadások után friss étel, naponta hangverseny. Schmitt Károly igazgató.

Ruha-bérlés.
A bérlés 2 évre kötetik és negyed vagy fél év részletekben fizetendő. A szövetség a bérlő izlése szerint történi, a régi ruhák egy, illetve 2 év múlva adandók vissza, esetleg egyenként 5 frt fizetés ellenében megtarthatnak. Például 37 frt 50 kr. negyed évi fizetés mellett következő ruhadarabokat szállítok:
4 elegáns utcai öltönyt }
1 szalon-jaquette öltönyt } legfinomabb
1 felöltőt } kivitelben
1 szalon-v. frakk-öltönyt }
ifj. DEUTSCH MANÓ
férfi-szabóterme
csak: Ferenczok-terén 7, I. em. (Ferenczok-bazár.)
Eredeti angol szabások, híres szabások, saját műhely.

Asztali- és pecsenye-borok.
Van szerencsém a n. 6. közönség szives tudomására adni, hogy Budapsten
VIII., József-körút 65. sz. alatt
(Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala mellett) a kiválóknak minden tekintetben megfelelően berendezett **fűszer-, bor- és csemege-kereskedést** nyitottam.
Főtörkvésem lesz t. bevásárlóimat a legkifinomabb cikkek pontos és gondos kiszolgálásával, valamint a legolcsóbb árak felszámításával minden irányban kielégíteni.
Helyben minden mennyiséget házhoz szállítok. Vidéki megbízásokat a lehető leggyorsabban teljesítek.
Tisztelettel
Dvorzsák Károly.
Természetes ásványvizek.

Ös-Budavára igazgatósága.
Azon rosszakaratulag terjesztett hírekkel szemben, hogy bérléjgyeink **külföle** árakért kaphatók, kinyilatkoztatjuk, hogy **április 20-áig** bérléjgyeink urak részére 6 frtnál olcsóbban, nők 4
12 éven aluli gyermekek részére 3 frtnál olcsóbban **senki által és senki utján sem szerzethetők meg.** Április 20-án tul ellenben bérléjgyeink urak részére csakis 10 frton, nők 8
12 éven aluli gyermekek : : : 6 :
lesznek kaphatók.
Bármily egyéb híresztelés csakis a t. közönség tétvutra vezetését és megkárosítását célozza.
Budapest, 1898. április 7-én.
Az igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG.
Közgazdasági táviratok.
New-York, április 6. (C. T. B.)
április 6. április 5.
cents cents
Buza májusra 100 1/2 101 1/4
" júliusra 83 3/4 88 3/4
" szeptemberre 81 3/4 80 3/4
Tengeri májusra 34 3/4 34 3/4
Chicago, április 6. (C. T. B.)
április 6. április 5.
cents cents
Buza májusra 105 1/4 —
Tengeri májusra 29 3/4 —
Ipar és kereskedelem.
A köszénkartell. A Salgótarjáni köszénbányatársaság abbéli erőlködése, hogy a magyarországi köszénbányatársaságokat termelési és árkeretelbe való egyesülésre bírja, kudarcot vallott. A kiviteli prémiumok mögé bujtatott önző szándékot — úgy látszik — fölismerték és mint a „N. Fr. Pr.” jelenti, a kartell egyrészt azért nem jön létre, mivel a magyar kormány azzal szemben nem foglalt el kedvező állást, másrészt azért, mivel egyik nagy társaság kijelentette, hogy a kartellhez nem akar csatlakozni. Hogy különben a kartell-híreszteléseknek már eredetileg mi volt a céljuk, az rögtön érthetővé válik, ha konstataljuk, hogy a salgótarjáni köszénbányarészvények, amelyek tegnap még 630 forintot állottak, ma 617 forintig estek.

Első magyar „népszerűsítő” részvénytársaság. Budapestről a vidékre, de különösen Ausztriába és Németországba ezerszámra küldenek szét a postával egy német nyelvű „prospectus”, amelyben egy „Bankhaus des Ungarischen Börsenjournal Budapest” (Weitznergasse 18.) című cég 104 forintjával kínálja a világnak az Erste ungarische „Volkshier” Brauerei Actiengesellschaft nevű állítólagos részvényvállalat részvényeit. A prospectus eléggé terjedelmes és kimerítő a tekintetben, hogy mily fényes jövő vár erre az új részvénytársaságra. Elmondja, hogy mily kedvező üzleti viszonyok között vannak a létező serföződé, hogy milyen nagy felpénzzel értékelik például az Első magyar részvény serföződe részvényeit stb. és hogy milyen kitünő eszme ennélfogva Magyarországon olcsó sürt gyártani, amely versenyezni képes a jelenlegi drága termékkel. E tekintetben — a mint mondjuk — a prospectus igen bőbeszédű. Csak hogy vajmi kevés foglaltatik benne abból, amit annak, akit részvények jegyzésére felszólítanak, talán mégis tudnia kell. Mindössze annyit árul el a prospectus, hogy Verőczen (Vác mellett) tervezik ezt a népboldogító vállalatot és hogy 250.000 forint kell hozzá. Hogy kik az alapítók és mi-féle erkölcsi és anyagi garanciát nyújthatnak ezek azokért az előzetesen befizetni kért tíz forintokért, amelyek sürgősen az „Ungarisches Börsen Journal” bankházához beküldendők, arról egy szóval sem emlékezik meg az érdekes bankház. A prospectus iránt külföldről számosan tudakozódtak itteni pénzügyeseknél, ahol is a dolog nagy ámulatot keltett. A Bankhaus des „Ungarischen Börsen Journal” nevű céget, pénzügyi körökben nem ismerik, azt hiszik azonban, hogy annál ismeretesebb lesz az a magyar királyi államrendőrség és a királyi ügyészség előtt, amelyek figyelmét a cégre és prospectusára a magunk részéről is felhívjuk, mert úgy tetszik nekünk, hogy itt egy olyan alapításról van szó, amely minden reális alapot nélkülöz. Nagyon sajnálatos volna, ha a hatósági beavatkozás csak akkor történne meg, amikor már az alapítás révén esetleg károsultak jelentkeznének.

Zellerin-féle gyári részvénytársaság. E társaság ma tartotta közgyűlését, amelyen az igazgatóság indítványát, nevezetesen, hogy a kimutatott 9981 forint 72 krajczár tiszta nyereség új számlára vezetessék elő, valamint, hogy 200 darab társulati részvény, melyek a társaság egy kárpótlási igényének érvényesítése folytán jutottak a társaság birtokába, megsemmisíttessenek, elfogadták. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az elmúlt üzleti évre a felmentvény megadatván, a felügyelő-bizottságba megválasztottak: Dersényi József, Fölsinger Rezső, Kancer Kálmán, Szende Károly és dr. Krámer József.

Ecetgyárosok egyesülete. A hazai ecetgyárosok országos egyesülete alakuló közgyűlését április 11-én tartja meg Budapesten, Gundel István főherceg (V. Akadémia-utca) szállójának emeleti termében. A napirend a következő: Jelentés az eddigi mozgalmakról. Az egyesületi alapszabályok tárgyalása. Megalakulás. Választások, úgymint: elnök, két alelnök, titkár, pénztáros, husz választmányi tag választása. Esetleges indítványok.

Kőbányai sertéspiacz, április 6. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 58—59 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban) 57—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli súlyban) 58—58½ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 58—58½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. április 4. napján volt készlet 28.948 db, április 5-én felhajtott 498 db, április 5-én elszállított 249 darab, április 6-ára maradt készletben 29.097 darab. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, április 6. A fővárosi petroléumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. április 5-én érkezett 303 db. Készlet 357 darab, összes felhajtás 660 db. Elszállított budapesti fogyasztásra 304 db; elszállítatlan maradt 356 db. Napi árak: 120—180 kilós 57—59 krajczár, 220—280 kilós 56—58 krajczár, 320—380 kilós 56—58 krajczár, öreg nehéz — malacz 36—39 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Közlekedés.

Tarifáértékeztet. Mint lapunknak Fiuméből távirják, ma kezdődtek ott a tárgyalások az érdekelt osztrák-magyar és balkáni vasutak között a keleti forgalom tárgyában. Az értekezletet a tengerészeti hatóság termében tartották meg. A magyar államvasutakat Schober, Seidl és Csatáry igazgatók, a szerb vasutakat Krsztics és Vukovics, a bolgár vasutakat Markov, a török vasutakat Müller képviselték. Delegátusokat küldtek még a déli vasut és a többi főbb osztrák vasutak. A szombaton végződő értekezlet célja a Belgrádon át irányuló áruforgalmat olcsó tarifák engedélyezése és egységes üzleti szabályzatok életbeléptetésével egyszerűíteni és fellendíteni.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. Ma volt az I. magyar királyi osztálysorsjáték húzásának utolsó napja, amelynek szenczációja a 600.000 koronás jutalom volt. Ezt a nagy jutalmat és még 2000 koronát a 69686 számú sorsjegy nyerte. Továbbá: 30.000 koronát nyert: 80452. 6000 koronát nyertek: 34628 74603 51854 52001 85584. 2000 koronát nyertek: 91539 29856 18927 94880 69686. 1000 koronát nyertek: 55638 70930 19430 30171 3096 16107 58113 76459 9295 99233 64767 972 37841 67499. 500 koronát nyertek: 2772 9533 30090 9812 8371 53287 26864 57717 60044 50529 86592 70197 13680 22153 9659 28331 15361. — A 600.000 koronás főnyeremény a mai osztálysorsjegyek húzásán a 69686. számú sorsjegyre esett, 2000 koronás melléknyereményvel. Ezen sorsjegyet Bihari Ede főelárúító, kerepesi-ut 20. és Károly-laktanya, 6 nyolczadban adta el. A 8 szerencsés nyertő e ritka husztói meglepetésről rögtön értesítették.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, április 6.

Amerikából tartósan kedvező hírek érkeznek a téli vetések állapotáról. Thomann becslése szerint az általános átlag e hó elsején a középtermés 89-8 százalékat mutatta, kivételnél számításba jövő államoknak kilátása pedig 86.6 százalékban felel meg a közepes termésnek. A Missouri állam mezőgazdasági bizottsága közhírré teszi, hogy a téli buza átlagos állása 80 százalékban közepes és hogy a farmerek kezében van még az utolsó aratás buzájából 13 százalék és 25 százalék a tengeriből. A Bradstreets taksálása szerint a látható buza-készlet az Unióban e héten 40,827.000 bushellől 40,901.000 bushelig, tehát 74.000 bushellel növekedett, a tengeri állománya ellenben apadt 55,027.000 bushellől 52,228.000 bushelre, vagyis 3,799.000 bushelre. New-Yorkban tegnap az árak lázas hullámzás után ¼ centig terjedő emelkedést tapasztaltak. A szeptemberi és deczemberi határidő azonban csekélységgel lanyhult. A kivétel 17 hajórakomány buzát és 28 tétel tengerit vásárolt. Chicagóban szünetelt az ünnep miatt a tőzsde. A magánforgalomban az a hír terjedt el, hogy a júliusi buza felhajtására clique képződött volna. Az európai tőzsdék mai forgalmát illetve, Páris buzára és lisztre nézve 25 centimes-mal magasabb; London szilárdan fentartott, Liverpool ¼ pennyvel magasabb, Berlin változatlan árakat, Bécs szilárd irányt jelez.

Nálunk a hideg idő, az éjjel a zerusponthoz közeledő higanyoszlop semmi befolyással sincs az üzletre. Gazdáink, akik ugyancsak megszokták ijedni a legcsekélyebb időjárás abnormitásnál, egyelőre meg vannak elégedve a vegetáczióális viszonyokkal.

Ami a határidő piacot illeti a tavaszi buza zárata 12.66 forint, a május-júniusié 12.23 forint, a szeptemberié 9.22 forint, tehát tegnaphoz viszonyítva 5—8 krajczárral magasabb. Rozsból ma ismét

1500 métermázsát jelentettek be szállításra, e czikk tehát a rendes uton bonyolódik le. Ellenben megszüntek a felmondások zabban és azt tartják, hogy a tavaszi zabban clique képződött; azaz ezáltal rosszul volna alkalmazva a terminus technikus, mert elvégre is nincs másról szó, mint arról, hogy akad olyan vevő, aki az áru szállítását kívánja. Tény, hogy e biresztelésre az áprilisi zab hausse irányt követett. Őszi zab és őszi rozs szintén szilárd volt.

A többször emlegetett fizetéseképtelenségi eset okozta hullámok már elsimultak; az ügy rendezve van. Ha mást nem, azt az egy tanúságot mindenestre merithették a tőzsdelátogatók ez incidensből, hogy daczára a giróberendezés által nyújtott biztosítéknak, illetve a kétségkívül korlátozott rizikónak, meg kell válogatni a feleket, amelyekkel üzletet kötnek, mert ime, láttuk, hogy még arra a tőzsdetagnak is, aki már hat hét előtt ugynevezett sima engagementot jelentett be, hogy még arra is rákerülhet — amint rá is került — a sor az utánfizetésre. Különben, úgy halljuk, hogy némi módosítások vannak készülöben a leszámolási rend tárgyában. Azt hisszük, hogy az értéktőzsdén divatos ellátások ez üzletágban is meg fognak honosulni.

A készáruvásáron kevés üzlet volt. Buza változatlan maradt, Zab és rozs emelkedő árak mellett kelt el. Árpában nincs forgalom. Tengeriben az üzlet nálunk egy idő óta teljes pangásnak indult. Kőbánya alig 30,000 darab sertésállományával naponta nem fogyaszt többet tíz vagonnál. A vidéki hízalók pedig Budapest mellőzésével lehetőleg szomszédállomásaikon fedezik szükségletüket. A bányai és román kukoricza sem veszi útját a főváros felé, hanem Barcsra irányítják, ahová a szállítási díj a vízi uton majdnem épen annyiba kerül, mint Budapestre.

E mellett a Barcsra szállított tételek: tíz krajczár felpénzt adnak a mindenkori május-júniusi határidő árfolyamán felül. Ez állomáson van ugyan mintegy hat krajczárnyi kirakási és vagonba rakási költség, másrészt azonban ugyanennyit tesz helyben az átadási költség és a köveztvám, úgy, hogy az eladó egyenlegként mégis csak tíz krajczárral jobban értékesítheti áruját Barcsra, mint Budapesten, akár a készáru, akár a határidőpiacon, persze, csak ama vidékekről, amelyek ez irányba gravitálnak. Barcsból Karintíába, Krajnába, Stajersországra és a többi osztrák koronatarományokba küldik a tengerit. A román származékból különben sem várható jelentékeny hozatal mihozánk, mert úgy halljuk, hogy nagyobb rakományok Brailának veszik útjokat, a nyugoti importállamok felé. A május-júniusi terminus tehát előreláthatólag nem fog tulsok szállítással és átvétellel járni.

Buza.

Elkelt körülbelül 14.000 métermázsza fentartott árakon.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség százalékosan	Áru	származás	Névjelű hely súly kilóban	minőség megjegyzés	átadás hely	ár, névelő 100 kilóért	ár, vasár 100 bóra
200	uj	úszai	75	—	Budapest	13.12/43	hó
100	—	—	77	—	—	13.45	—
3000	—	temesvári	71	—	—	11.50	—
2000	—	makói	74	—	—	13.12/2	—
2800	—	kanizsai	74	—	—	12.22/2	—
350	—	olái	74	transitó	—	10.90	—
900	—	oroszi	75	—	—	11. —	—
150	—	bácskai	75	—	—	12.90	—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 60.400 métermázsza buza és 66.900 métermázsza liszt, a Silosban 5100 métermázsza buza. A nyugotiiban 8731 métermázsza buza, 545 métermázsza liszt.

Határidőüzlet buzában: Tavaszi és őszi irányzata szilárd, az árak emelkedtek.

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	100 kilogr. kiszp. ára		100 kilogr. kiszp. ára	
	frtől	frtől	frtől	frtől
Tiszavidéki	74	12.95	75	13.05
—	76	13.15	77	13.30
—	78	13.45	79	13.60
—	80	—	—	—
Festvidéki	74	12.80	75	13. —
—	76	13.10	77	13.25
—	78	13.40	79	13.55
—	80	—	—	—
Fajánnyel	74	12.85	75	13.10
—	76	13.20	77	13.35
—	78	13.50	79	13.60
—	80	—	—	—

Páris, április 6. Nyers cukor (68 fok) kész árú 23.50—29.— frk. fehér cukoráprilisa 31.25 frank májusra 31.25 frk. 4 óra máj-tól 31.25 4 óra, okt.-tól 30.— frk. Finomított készárú 101—101.50 frank.

London, április 6. Jávaczukor 11 1/2 shilling, ártartó. Nyers cukor és jegezedett cukor jól keresve, ártartó. Finomított darab-cukor jó üzlet mellett ártartó. Külföldi tört cukor szilárdan indult és drágábban zárult. Jegyzetett: készárú 10.11 1/2 shilling, áprilisa 10.11 1/2 sh. május-augusztusra 11.1 1/2 shilling. Répaczukor szilárdan indult és nyugodtan zárult. Német (88%) áprilisa 9.1 shilling, májusra 9.2 shilling, júniusra 9.3 shilling, júliusra 9.4 sh., augusztusra 9.5 shilling, október-decemberre 9.4 1/2 sh. Határidőüzlet: áprilisa 9.1 1/2 sh., májusra 9.2 1/2 sh., júniusra 9.3 1/2 sh., júliusra 9.4 1/2 sh., augusztusra 9.5 1/2 sh., október-decemberre 9.5 1/2 shilling.

Olajok.

Páris, április 6. Repceolaj folyó óra 53.50 frk (= 25.19 frt); májusra 53.75 frk (= 25.30 frt); 4 óra májástól 54.25 frk (= 25.54 frt); 4 utolsó óra 55.50 frk. (= 26.13 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, április 6. Repceolajhelyben 50.50 márká (= 29.65 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Köln, április 6. Repceolaj májusra (hordóval) 55.— márká (= 32.29 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

London, április 6. Terpentin 23.6 sh. Repceolaj 22—22.3 sh. Lenolaj 16.— shilling. Gyapotmagolaj 14.9—15.3 shilling.

Petroleum.

Hamburg, április 6. Petroleum helyben 5.— márká = 2.93 frt.

Antwerpen, április 6. Petroleum fin. helyben 15.3/4 frank = 7.26 frt.

Bréma, április 6. Petroleum fin. helyben 5.10 márká = 2.99 frt.

Newyork, április 6. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.70 cents, fin. petroleum Philadelphában 5.65 cents; United Pipe line Certificates áprilisa 75.—; nyers petroleum áprilisa 6.35 cents.

London, április 6. Petroleum, amerikai 4 1/2 sh., orosz 4 1/2 sh.

Kávész, tea, rizs, juta, shellack.

London, április 6. Kávész Santos, határidő szilárdan indult és ártartóan zárult. Jegyzetett ápr.-ra 28.9 sh., májusra 29.— sh., júliusra 29.3 sh., szeptemberre 30.— sh., decemberre 30.6 sh. Tea: nyugodt. Rizs: változatlanul tartott. Juta: nyugodt 1 1/2 sh. gélt alacsonyabb. Shellack: ártartó de nyugodt.

Fémek.

London, apr. 6. Réz, G. M. Brände 50 1/2 sh.—51 1/2 sh. készárú és 51 1/2—51 1/2 font sterling 3 óra; best sel. 55 1/2—56 font sterling. Ón: finom, külföldi 65 1/2—65 1/2 font sterling készárú 65 1/2—66 1/2 font sterling 3 óra. Ólom: angol 12 1/2 font sterling; külföldi 12 1/2—12 3/4 font sterling. Horgany: külföldi 18 1/2—18 3/4 font sterling. Higany: 7.13 font sterling első és 7.0 font sterling másodikból. Vas: A glasgowi nyersvaspiacz nyugodtan indult és bágyadtan zárult mérsékelt üzlet mellett. Záratai: 46.0 1/2 sh. készárú és 46.3 sh. egy óra. Cleveland 39.10 1/2 sh. készárú és 40.0 1/2 sh. egy óra; Hematit 49.3 1/2 sh. készárú és 49.6 1/2 sh. egy óra; Middlesbrough 50.10 1/2 sh. készárú és 51.— shilling egy óra. A nyersvaskészlet Glasgowban 333.264 és Middlesbroughban 44.071 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, április 6. A mai tőzsdén a forgalom élénk volt. Zab fedezési vásárlásokra szilárdabb. Kötetett: buza tavaszra 12.48—12.49 forinton, buza május—júniusra 12.16—12.17 forinton, buza őszre 9.40—9.41—9.40 forinton, rozs tavaszra 8.94—8.93 forinton, zab tavaszra 7.14—7.17 forinton, tengeri május—júniusra 5.58 forinton.

Hivatalosan jegyzetett:

Buza tavaszra 12.49—12.50, május-júniusra 12.17—12.18, őszre 9.40—9.41, rozs tavaszra 8.93—8.94, tengeri május-júniusra 5.57—5.59, zab tavaszra 7.16—7.18 forinton.

Boroszló, április 6. Buza helyben 19.30 márká (= 11.33 frt) sárga. Buza helyben 19.20 márká (= 11.27 frt). Rozs helyben 14.90 márká (= 8.75 frt). Zab helyben 15.40 márká (= 9.04 frt). Tengeri helyben 12.— márká (= 7.04 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Hamburg, április 6. Buza holsteini 195—204 márká (= 11.45—11.88 frt). Rozs meklenburgi 142—154 márká (= 8.33—9.04 frt). Rozs orosz 114—115 márká (= 6.69—6.75 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Páris, április 6. (Megnyitás.) Buza folyó óra 29.— frank (= 13.82 frt). Buza májusra 29.00 frank (= 13.82 frt). Buza július-aug.-ra 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza májástól 4 óra 27.50 frank (= 13.10 frt). Rozs folyó óra 18.10 frank (= 8.61 frt). Rozs májusra 18.10 frank (= 8.61 frt). Rozs július-aug.-ra 17.40 frank (= 8.29 frt). Rozs májástól 4 óra 16.60 frank (= 7.90 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, április 6. (Zárta.) Buza folyó óra 29.— frank (= 13.82 frt). Buza májusra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza július-augusztusra 28.10 frank (= 13.39 frt). Buza 4 óra májástól 27.25 frank (= 12.98 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, április 6. A külpolitikai hírek ma ismét kedvezőtlenül hangzottak és emiatt a tőzsde is kedvetlen volt. Mindazonáltal az árfolyamok csak mérsékelten csökkentek. Csupán déli vasuti részvények javultak valamelyest. Salgótarjáni erősebb kínálat folytán olcsóbbodott.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 354.59 355.35, Anglo-bank 158.75, Union-bank 297.—, Magyar Jelzálogbank 254.50, Magyar hitelrészvény 374.—375, Osztrák-magyar államvasut 344.25—345.—, Déli vasut 73.75—74, Fegyvergyár 311, Salgótarjáni 625—629, Alpesi bánya 152.30—151.90, Rimamurányi 252.—251.50, Adria 211, Tramvaj 506.50, Magyar aranyjárdék 121.15, Magyar koronajárdék 99.35, Török sorsjegy 57.10—57.20, Német márká 58.76.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 355.12, Magyar hitelrészvény 375, Unionbank 297, Länderbank 220.75, Osztrák-magyar államvasut 344.62, Déli vasut 73.75, Alpesi bánya 151.60, Rimamurányi 251.50, Májusjárdék 102.25, Török sorsjegy 57.10.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 355.—, Magyar hitelrészvény 374.50, Länderbank 221.—, Union-bank 296.50, Anglo-bank 158.75, Bankverein 269.25, Osztr.-magyar államvasut 344.12, Déli vasut 74.75, Elbevolgyi vasut 260.50, Északnyugoti vasut 244.75, Alpesi bánya 151.60, Rimamurányi 251.50, Fegyvergyár 311.—, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajárdék 99.35, Török sorsjegy 56.70, Német márká 58.77, Törökdohányrészvény 131.50.

Délután 2 óra 30 perccor jegyezték: Magyar aranyjárdék 121.10, Magyar koronajárdék 99.35, Tiszai kölcsönsorsjegy 140.25, Magyar földterhermentesítési kötv. 97.35, Magyar hitelrészvény 374.—, Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 159.75, Kassa-oderbergi vasut 190.75, Magyar kereskedelmi bank 1413.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámítóló és pénzváltóbank 250.75, Rimamurányi részvénytársaság 251.—, 4.2% papírjárdék 102.25, 4.2% ezüstjárdék 101.95, Osztrák aranyjárdék 121.65, Osztrák koronajárdék 102.10, 1860. sorsjegyek 143.50, 1864. sorsjegyek 196.50, Osztrák hitelsorsjegyek 204.25, Osztrák hitelrészvény 355.—, Angol-osztrák bank 158.50, Union-bank 296.75, Bécsi Bankverein 269.—, Osztrák Länderbank 221.—, Osztrák-magyar bank 920.—, Osztrák-magyar államvasut 344.—, Déli vasut 74.75, Elbevolgyi vasut 260.—, Dunagőzhajózási részvény 443.—, Alpesi bányarészvény 151.70, Dohányrészvény 131.50, 20 frankos 9.53—Cászári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.50, Német bank-váltó 58.75.

Bécs, április 6. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 354.62, Magyar hitelrészvény 374.50, Anglo-bank 158.75, Bankver. 269.75, Union-bank 296.50, Länderb. 221.25, Osztrák-magyar államvasut 344.—, Déli vasut 74.75, Elbevolgyi vasut 260.—, Északnyugoti vasut 244.50, Török dohányrészvény 131.50, Rimamurányi vasmű 251.25, Alpesi bánya 151.70, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajárdék 99.85, Török-sorsjegy 56.75, Német márká azonnali szállításra 58.77.

Berlin, április 6. Májusi járadék 102.20, Ezüstjárdék 101.90, Osztrák aranyjárdék 103.60, Magyar aranyjárdék 103.—, Magyar koronajárdék 100.10, Osztrák hitelrészvény 222.50, Osztrák-magyar államvasut 146.70, Déli vasut 32.90, Busztiehrádi vasut 290.—, Osztr. bank-jegy 170.10, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budaestre 170.—, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.10, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.49, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 93.10, Laura-kobó 182.60, Harpeni 177.90, Olasz központi vasut 134.10, Török sorsjegy 114.30.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 222.40, Osztrák-magyar államvasut 146.60, Déli vasut 32.90, Magyar aranyjárdék 103.—, Disconto-társaság 189.60.

Frankfurt, április 6. (Zárta.) 4.2% ezüstjárdék 86.55, 4% osztr. aranyjárdék 103.45, 4% magyar aranyjárdék 102.85, magyar koronajárdék 100.05, osztr. hitelrészvény 352.—, osztr.-magyar bank 78.—

osztr.-magy. államvasut 297.25, déli vasut 65.37, bécsi váltóár 170.—, londoni váltóár 20.495, párisi váltóár 81.83, bécsi bankverein 228.—, villamos részvény 139.40, alpesi bányarészvény 129.—, 3% magyar aranykölcsön 91.35, 4.2% papírjárdék 86.60. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 6. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 301.62, osztrák-magyar államvasut 297.—, déli vasut 66.—

Hamburg, április 6. (Zárta.) 4.2% ezüstjárdék 86.70, osztrák hitelrészvény 301.75, osztrák-magyar államvasut 745.50, déli vasut 157.—, olasz járadék 93.50, 4% osztr. aranyj. 103.25, 4% os magyar aranyjárdék 103.30. Az irányzat tartott.

Páris, április 6. Uj 3% francia járadék 101.60, 3% os francia járadék 103.80, 3 1/2 % os francia járadék 107.10, Länder-bank 490, Osztr.-magy. államv. 741.— Osztr. aranyj. 102.30, Déli vasuti elsőbbség 391.50, Alpesi bánya 331.—, Török dohányrészvény 283.—, Török sorsjegy 105.—, Olasz járadék 93.55, Spanyol kölcsön 49.—, Meridional 678.—, Ottomanbank 543.50, Rio Tinto 722.50, Debeers 678.—, Eastrand 110.—, Chartered 73.— Randfontein 40.75.

London, április 6. (Zárta.) Angol consolok 111.50, déli vasut 7.—, spanyol járadék 49.25, olasz járadék 92.3/4, 4% magy. aranyjárdék 101.75, 4 1/2% osztrák aranyjárdék 120.—, 4% rupia 62.25, Canada pacificvasut 83.1/8, leszámítási kamatláb 2 1/2%, ezüst 25.75, bécsi váltóár 12.17-50. Az irányzat renyhé.

New-York, április 6. Ezüst 55.75.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 6-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérők let. Celsius szerint, Csapadék mm., Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérők let. Celsius szerint, Csapadék mm. Lists various stations like Arvadkajla, Szeged, etc.

A helyzet lényeges átalakulásával az időjárás más fordulatot vesz. Az Atlanti maximum ma már Közép-Európa fölött van, ahol a légnyomás tegnap óta hirtelen felszállt. A depresszió pedig Európa északi felé szorult. Közép-Európában annak következtében a légáramlás mérséklődött és a levegő erősen lehűlt. Hazánkban a csapadék a tegnapi nap folyamán már csökkenőben volt és főképen az ország keleti felében esett; ma az idő szárazabbra fordult, csak az Északi-Kárpátokban van még gyenge havazás. A felbőgt oszladókat, az idő igen hűvös. Derült, száraz idő várható, lassú hőemelkedéssel.

VIZÁLLÁS.

— Április 6-án. —

Table with columns: Feljő, Vizmérső, Vizállás reggel, Aradik v. apadik, Felfő, Vizmérső, Vizállás reggel, Aradik v. apadik. Lists water levels for various locations like Schirding, Tisza, etc.

Feljő magyarán: * = Jéges víz; + = 0 felett; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = köztűz.

Feljő szerkesztő: Liposy Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. április 6-án

Main table containing market data for various securities, organized into sections: I. Államadatok, II. Más közhitelesítők, III. Záloglevelek és kölcsöntővények, IV. Elsőségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ. részv., VIII. Gőzmalmok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különteke vállal. részv., XIII. Közleked. vállal. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénzmekek, XVI. Váltók árfolyamai (látra), XVII. Határidőre kötött értékp., XVIII. Leszámlolt árfolyamok (április 4-éről).

Az olvasóhoz.

A most megindult negyedével lapunkat főleg sok szavakkal ajánlani az olvasóknak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, amit maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, ép úgy, mint a barátot.

Annyit már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban, kormánytól, pártoktól és mindenkitől, még azoktól is, akik ezt a lapot alapították — mert úgy alapították, hogy az a liberálismust szolgálja olyan mértékben, amint azt a magyarság erősödése kívánja és senki mást ne szolgáljon.

Komoly törekvésünkben, a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztességes hangon irt lapot adni, nem fogunk lankadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példátlanul megnyilatkozott rokonszenvét most kettőzött igyekezettel kívánjuk kiemelni.

Gondoskodunk, hogy lapunk mindenkit kielégítsen, nem csak a politikával foglalkozókat, hanem a gazdákat és kereskedőket is. Lapunk gazdasági részére szintén is nagy gondot fordítunk, hogy olvasóink minden e téren felmerült mozzanatról rögtön értesülve legyenek.

Az „Országos Hírlap“ abban is ambícióját látja, hogy a családban minden egyes tagja a családnak megszeresse. Közölni fogjuk sorban a legérdekesebb és legbecesebb regényeket európai híri íróktól, Kiplingtől, Bourgettől, Claretietől, Sudermanntól, stb., mihelyt a most folyó „Két asszony“ című regény beveződik.

Eredeti regényünknek,

a Mikszáth „UJ ZRINYIÁSZ“-ának,

mely az olvasóközönség előtt oly nagy feltűnést keltett, hogy már kétszer kellett utánanyomatni az előző folytatásokat, márczius végéig lepergő részét, mely egy kötetet ténne már ki, különnyomatban küldjük meg azoknak az új előfizetőknek, kik legalább egy negyedévre előfizetnek.

A rendes rovatokon kívül, melyeket olvasóink ösmernek, a hölgyek számára minden évadban közölni fog az „Országos Hírlap“ dívatleveleket. A gyermekek multságára pedig minden második vasárnap a mellékletet nekik való olvasmányval tölti meg munkatársaink nagy gárdája.

Az előfizetési és megrendelési feltételek a lap homlokán olvashatók.

MINDENFÉLE

Könyv az aranyozásról. Természetesen Klondykeről van szó, a meggazdagodásra vágyakozók Eldorádójáról. Erről irt könyvet három alaskai utazó és az aranyozásról sok érdekes dolgot mond el. Az első fehér embert, aki az alaskai parttól a Lewis folyóig, a Yukon folyam mellekfolyójáig eljutott, Holt Györgynek hívták. 1878-ban utazott oda és először talált ott nagyobb mennyiségű aranyat. 1887-ig majdnem minden évben érkezett oda ezután kisebb-nagyobb csapat aranyász, míg az utolsó évben már 250 ember keresett aranyat a Yukon felső vidékén. A tömeges vándorlás azonban csak az utóbbi évben, körülbelül hat hónap előtt kezdődött meg. Klondyke aranygazdagságát 1896. július havában Henderson, Swanson és Mundson fedezték fel és néhány hét múlva már valóságos néparadat indult Klondyke felé. Egyik csónak a másik után érkezett, telve aranykeresőkkel. Részeg embereket is beledobták a csónakokba és vitték magukkal az utazók. Egy részeg ember csak akkor tért magához, amikor már az utnak egyharmad részét megtette. Az most egyik leggazdagabb aranyász. A folyó 33 kilométernyi távolságban 200 részre osztották fel. A könyv írója ezt mondja, hogy két helyen 60—70 millió

dolláros arany van. Dr. Dawson felfedezte, hogy egy aranykereső két részt vett át és egy millió dollárt adta el azokat. Egy amerikai Leatle-ból 1896. évi júliusban a felsővel jött Klondykebe és 1897. júliusban 52.000 dollárnyi vagyonnal tártak haza. Dawson azonban az aranyország árnyoldalaira is figyelmessé tesz. Így elmondja, hogy egy aranyász 11 évig fáradozott Klondykeben és csak annyit tudott keresni, amennyi éppen az élet fenntartására szükséges volt. Van ott sok olyan ember, aki szegény és szegény is marad. Az aranyországban sincs tehát mindenkinek szerencséje.

Bajusz-pör. Furcsa pörben ítélkezett mostanában valahol Posenben az esküdtsek. Egy kereskedelmi utazó bajusztól ajándékozott egy fiatal embernek; a fiatal ember azonban rosszul alkalmazta a kenőcsöt és az egész felső ajkát megégette, az arcát pedig teljesen elrutította vele. Hogy az egész nyomait eltüntesse, borkősavval dörzsölte be az égett ajkát. Ettől aztán úgy megdagadt az egész arca, hogy a tulajdon édesanyja sem ösmerte meg. A szerencsétlen fiatal ember, miután az orvosokat eredménytelenül járta végig, bírósághoz ment bajával és súlyos testi sértésért bepanaszolta az utazót. Az ügy esküdtsek elé került, amely kimondta, hogy az ajándékozó nem vétkes, mert ő megmagyarázta a festőszert használatának módját, továbbá azért sem, mert a szert — ajándékba adta. A hű fia aligha fog még valaha arra gondolni, hogy az öke bajusztát sötétre festesse.

Uzsorás-fogás. Olasz lapok írják le egy uzorás nagy furlanggal kiesztelt fogását. Szegény nápolyi ember elmegy az uzorásához.

— Adj nekem két lírát kölcsön.

— Jó. De nem két lírát adok, hanem 200 centesimit.

— Az mindegy. Hiszen két líra annyi, mint 200 centesimi.

— No, csak a kamatok miatt. Egy hónap múlva önmagával megszorozva hozod vissza a tőkét.

A szegény ember nem gondolkodik semmit. Fogja a két lírát és elmegy. Egy hónap múlva beállít a négy lírával.

— Ez kevés, mondja az uzorás.

— Hogy volna ez kevés? Hiszen kétszer két líra, az négy líra.

— Ahhoz semmi közöm. Én megmondtam neked, hogy nem adok két lírát, hanem kétszáz centesimit. Te beleegyezted, fizess hát 200-szor 200 centesimit, vagyis 40.000 centesimit, ami 400 lírát tesz ki.

A szegény ember majd hanyatt vágódott ijedtében a nagy summa hallatára. Az ügy valószínűleg bíró elé kerül és kérdés, hogy nem az uzorás fogja-e megnyerni?

Szépségverseny. A turini kiállítás megnyitása alkalmára, mely május 1-én lesz, bizottság alakult szépség- és viseleti-világerseny rendezésére. A pályázó hölgyek kötelesek a „Concorso di Bellezza e Costumi“ (Szépség- és viselet-verseny) bizottságnak bejelenteni szándékukat, fölemlítvén egyszerűs mind azt is, hogy melyik versenyen kívánnak részt venni. Azoknak, akik a viseletversenyen kívánnak részt venni, fel kell említeniük, hogy történelmi vagy nemzeti viselettel akarnak-e pályázni; azok pedig, kik a szépség babérijáért akarnak mérközni, be kell küldeniük legutóbbi fényképüket. A jutalmak 3000 lírát tesznek ki. A verseny május első napjaiban lesz a Scribe-színházban.

Mol ének legtovább az emberek? A leg-hosszabb életű emberek — hiteles statisztikai kimutatás szerint — a bolgárok között vannak. Bulgáriának 3883 olyan lakója van, aki túl van már a századik esztendőn. A bolgárok után a románok jönnek, 1084 száz éven felülivel, a szerbek 678 lakóval. Ugyancsak 578 van Irlandban is, 401 Spanyolországban, 218 Franciaországban, 146 Angliában, Németországban mindössze csak 78. Svájcban egyáltalán nincsenek száz éven felüliek. A legöregebb ember az egész világon egy Buenos-Ayresben lakó C e t r i m Brunó nevű néger, aki Isten segítségével az idén tölti be életének 150-ik esztendejét. Utána egy K u s z t r i m nevű moszkvai következik, aki jelenleg 140 esztendőn.

AZ UJ ZRINYIÁSZ.

(Politikai és társadalmi irások rajza)

Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (42)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: T. Ház! (Nagy zaj.)

Elnök: Méltóttassanak helyeiket elfoglalni!

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Engedje meg a t. Ház, hogy igen röviden nyilatkozzam az imént elhangzott interpelláció elválasztása szempontjából. Igenis van tudomásom, hogy Zrinyi Miklós volt szigetvári lakos és az ottani, de már azóta elhalálozott a következőképp felosztott helyőrség néhány, nem is nagyon sok tagja, teljesen megfelelőleg annak, amint azt tisztelt Pulszky Ágost képviselőtársam mondotta, letartóztatott. Amint hogy nem is lehetett volna másképp, mert mit mondott volna a tisztelt Ház, ha azok után, amelyek történtek, letartóztatás nem történik? A letartóztatás tehát jogos, czélszerű és szükséges volt. (Ugy van! a jobboldalon).

Ami az interpelláció másik részét illeti, ámbar az igazságügyminiszter ur távol van, ő velő kontaktusban általunk is komoly megfontolás és megvizsgálás tárgyát képezik azon, hogy úgy mondjam különleges momentumok, melyeket az interpelláló képviselő ur kiemelt (Élénk helyeslés a jobboldalon) és nem habozom kimondani, tisztelt Ház, megjegyezvén, hogy többet most nem mondhatok, mert nem látom se czélszerűnek, se szükségesnek, se okosnak, miszerint, ha a vizsgálat befejeztetik, nem előbb, csak akkor, a kormány se mulasztja el, hogy a maga hatáskörében megtegye azon lépéseket illetékes helyen, amely lépések leginkább felelnek meg úgy a magyar ér-zéseknak, mint a méltányosság követelményeinek.

Ivánka Oszkár: Ez nem válasz.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Én annak tartom (Felkiáltások balról: Mit akar hát Zrinyivel tenni? Kiereszlik vagy nem?) és kérem a t. Házat, méltóttassék azt tudomásul venni.

Bánffy leült s mozogni kezdett az egész Ház, mint a hullámozó lenger. Elégedetlen morgás tört ki köröskörül a bal mezőn, bár különböző okokból. A függetlenségi pártion sokalták a kormány jónkarátát Zrinyi iránt, a nemzeti és a néppártion keveselték. Sőt a kormány-pártion is csak a leghivebbek gárdája látszott meglegedettnek.

A Zrinyi-kérdésnek, mely pedig igen egyszerűnek látszik első pillanatra, igen különös szögletei képződtek, melyek ismét sajátságos csoportosulást okoztak. A néppárt rajongott érte, a kereszténység s illetve a katolicizmus bajnokának tekinté őt, aki annyi pogányt le- aprított. Bizony ez az utolsó tette, a részvényesek szétveretése is istennek tetsző dolog. Körülbelül ilyenformán gondolkozott a nemzeti párt is (ámbar Apponyi még eddig nem nyilatkozott). Míg ellenben a függetlenségi párt Miksa császár hívének és az osztrák szoldateszka egyik tagjának tartotta Zrinyit, aki azóta ahogy feltámadott, valóságosan a kormány tutéllája alá helyezkedett. Zrinyi is csak egy mameluk s ha vétett a törvények ellen, tessék megbüntetni, mint más embert.

Zrinyi általában sokat vesztett nyibusából. Nem csoda. Az Olymp istenei is azért taszították le trónjaikról, mert néha megfordultak a földön az emberek között. És ha a történelem nagy alakjai visszatérnének másfél évre, tömérdek szobrot tördelne össze az emberiség.

Maga a jobboldal is megosztott. A zsidó képviselők haragudtak Zrinyire a nádor-utcai vérfürdő miatt; Beksics nagy agitációt fejtett ki s tele volt panaszszal, puskaporrall:

— Hát demokrácia ez? Hova lesz így a szabadelvű lobogó szeplőtelenlése? Hát ezért irok én husz esztendő óta vezérezkiket, hogy most itt szabadon lehessen embereket öldösní a nagy uraknak?

A nagy árak — szintén duzzogtak, az Andrásyak, Csákyak:

— Ez nem elég. Pertőtlés iránt kellene előterjesztést tenni a fölségnek.

— Még pedig haladéktalanul — licitált rájuk Tallián Béla.

A kávinisták összebujtak a médium sorompóinál:

— A néppárt akarja kimenteni Zrinyit? Jó. De akkor mi nem mentjük.

A lutheránusok kiosontak a folyosóra. Isten tudja, hogy lesz, mint lesz. A szélső balról fenyegető kiáltások hallatszottak:

— Nem úgy van az!
— Majd mi is hozzászólunk a somogyi kérvényhez!

Valóságos khaosz keletkezett ebben a csekély kérdésben. Mintha valami pajkos tündér egy csalánaggal érintette volna meg a ház összes tagjait, mindenki nyugtalanul feszengett, mozogott és a roppant zajban alig bírta Pulszky elmondani, hogy örvendetes tudomásul veszi a választ.

— Nem vesszük tudomásul! — hangzott egyszerre sok torokból.

Az elnök föltette a kérdést:
— Akik tudomásul veszik a miniszterelnök ur választát, méltóztassanak felállni.

— Többség! Kisebbség! — hangzott egyszerre.

Az elnök szeme műértően végigsiklott a Ház vidékein s szemkarikái kitágultak. Álom-e ez? A jobboldalnak csak a kisebbik része kelt fel. Tisza Kálmán, Falk Miksa ülve maradtak; hasonlóan Csáky Albin, az Andrásyak s a szürke mamelukok közül igen sokan. Széll Kálmán, Hieronymi, Radó Kálmán felállottak. A csodálkozás fölszisszenése futott keresztül a házon. A nemzeti pártból felállott Apponyi, Horánszky, Gullner és alig négyen-ötven, a néppárt egytől-egyig fölemelkedett.

— Róma csörgőkigyói! — kiáltá rájuk egy hang, azon hitben, hogy a fölszisszenések tőlük származnak.

Nagy volt a megrökönyödés. A szélbal ujjongott. Báró Dániel sápadtan tántorgott a miniszterelnökhöz. — Milyen blamage — mondta, a kezét a mellén ájtatosan összetéve — milyen blamage! Lukács László behuzta fejét a vállapoczkái közé és föloldal nézte a csodálatos kavarodást. Mintha a Belzebub ördög egy véka kölest öntene össze egy véka sárgakásával.

A miniszterelnök arca fölvette tigriszerű nevetését; volt abban valami baljóslatu és vérfagyasztó. A nippék nagy robajjal rohantak a folyosóra, hogy segélyhadakat hozzanak, de hasztalan; az elnök, aki ott fent ült dolyfösen trónusán, mint Báthory István a Matejko-képen, gunyosan kimondta a határozatot, mely fönségesen zúgott a beállott csöndben, mint egy megrendítő égi szózat.

— A miniszterelnök ur választát a többség nem veszi tudomásul.*

A miniszterek elhagyták padjaikat és összebujva, sürgős tanácskozást hevenyésztek. Lett erre zaj és zavar. A képviselők kihorantak a médiumra.

— Névszerinti szavazást kérünk!
— Már késő!
— A határozat ki van mondva!
— Az elnök erőszakoskodott!
— Öt percnyi szünetet kérünk!
Elnök: Az ülést felfüggesztem öt percreze.

(Folytatása következik.)

* A szerző szándékosan két lehetetlen dolgot akart e kis szatirikus korrajzban pertraktálni, az egyik a Zrinyiek föltámadása, a másik a mamelukok föl nem kelése. E kis jegyzetben ker bocsánatot a nyúl-olvasótól mind a két lehetetlenségért. M. K.

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICZ SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE (72)

— Egy levelet hoztam, melyet személyesen kell átadnom. Itt van! — szólt Szergejevna Nagyecsda, átnyujtva a Pavlovna Zsófia levelét.

— Mi? Micsoda levél? Kitől?

— Az ön unokahugától.

— Unoka... Szönyától?

Az öreg gyors mozdulattal nyúlt a levélért, szeretettel nézte meg annak előbb egyik, aztán másik oldalát és elkezdte azt felbontani, de ujjai úgy reszkettek, hogy nem volt képes a borítékot feltépni. A levél ugrált a kezében, lecsett a térdére, sőt vagy kétszer a földre. Szergejevna Nagyecsda volt kénytelen neki feladogatni.

— Szönyától... Szönyától... levél Szönyától... — dörnyögött az öreg — még mindig erőlködve a levél felbontásán, utóljára már a fogával is segítve — hogy van ő... egészséges?

— Meghalt. A hugom írja, aki megismerkedett vele.

— Meghalt? Szónya meghalt? Hát akkor minnek ez a levél?

Könyörgő tekintetet vetett Szergejevna Nagyecsdára. Szeméből újra megindultak a nagy könnyecsek.

— Halála előtt írta önnek ezt a levelet.

— Halála előtt? — kérdezte az öreg, mellén tartva a felnyitott levelet. — Hát meghalt? Szónya meghalt? Igaz ez? Oh, a boldoska...

Felkelt és botjára támaszkodva bement a szobájába, magával vitte a levelet és sutogott:

— Meghalt... meghalt... a boldoska...

Alig zárult be utána az ajtó, Rynyájevna hallotta, hogy egy nehéz test lezuhant, rémületen rohant arra felé és összeütdött Fedjkával. Ez összeharapta a fogait, szemtelenül nézett Rynyájevna felé, tartva az ajtót.

— Leesett? Talán szélütés érte? — kérdezte Szergejevna Nagyecsda — bocsáss be!

— Sebaj, ne tessék nyugtalankodni. Ez gyakran megtörténik vele. Elmulik.

De szemében, amely makacsul kerülgette a Rynyájevna tekintetét, kétség és félelem volt látható, szelplős arczán pedig remegés ríngott. És még most is mosolygott!

— Mit nevezsz, te haszontalan — kiáltott rá Szergejevna Nagyecsda — rögtön orvost kell hivatni.

— Ne tessék félni. Csak sziveskedjék lemenni s a házmesternek megmondani. Ez gyakran megszokott történni. Nem első eset.

Szergejevna Nagyecsda gyorsan lement a lépcsőn s a kapu alá jutott. A kaputól két lépésnyire állt a házmester, egy fiatal legény, uri szabásu kabátban, nyalka, magas sarku eszímában.

— Hallod-e, házmester — fordult hozzá Szergejevna Nagyecsda — az ur rösszul lett. Szaladj orvosért.

A házmester kiszitta a cigarettjét, köpött egyet és lassan fölfelé ment a lépcsőn.

— Szaladj doktorért, de rögtön. Az ur elesett, talán gutaütés érte.

— Jól van, majd elmegyek — felelt phlegmatikusan a házmester — csak bezárom az ajtókat.

Szergejevna Nagyecsda egy ideig elgondolkozva állt, s aztán belátva, hogy itt neki nincs mit csinálnia, távozott.

— Nem cselekedtem jól, hogy oly egyszerre tudtul adtam neki az unokahuga halálát — gondolta magában — csakugyan gutaütés érte. Egyszerűen csak át kellett volna adni a levelet s elmenni. Aztán ez az inas nagyon gyanus. Általában az egész környezet igen különös... Az öreg egyedül, mindenkitől elhagyatottan él.

Itt hirtelen az a gondolata támadt, hogy Olga-hoz megy és elmondja neki a történetet. Olga, aki egy Bargyinnak a felesége, mégissem egészen idegen az öregre nézve; közölheti a dolgot a ferjével, aki aztán intézkedhetik.

Szergejevna Nagyecsda bérkocsiba ült és elhajtott.

A bérkocsi egy nagy ház előtt állt meg. Szergejevna Nagyecsda fölment a második emeletre és becsöngetett. Az ajtón tul zongorahangok hallatszottak, amelyek hamar elhallgattak.

Olga otthoni, nagyon kaczer öltözetben fogadta a nővérét és bevezette a boudoirjába.

— Hogy jutott eszedbe, hogy hozzám jöjj? — kérdezte, hanyagul elterülve egy divánon — száz esztendeje, hogy nem láttuk egymást. Nos, mi újság?

— Semmi különös — felelt Rynyájevna — de mégis épen most volt egy különös esetem.

És néhány szóban elmondta az öreg Bargyinnal történt dolgot.

Olga kezére támaszkodva s ujjait pompás hajába sülyesztve, hallgatta az elbeszélést.

— Félek, hogy tán meg is halt az öreg — fejezte be Szergejevna Nagyecsda.

— Nos, ha meghalt, hát ideje volt már — felelt nyugodtan Olga, szemével a padmaly festményein révedezve — én soha ki nem állhattam. Ellenszenves öregember volt.

— De, reménylem, tudatod a ferjeddal?

— Eszemben sincs. Előszőr is e végett találkoznom kellene vele, másodszer pedig, légy nyugodt; ha az öreg meghalt, akkor ő már bizonyosan ott van. A cselédség bizonyosan értesítette már őt.

— Azt hiszed?

— Hahaha! Természetesen! A cselédségnek meg van hagyva. Tudod-e te azt, hogy ha te csakugyan megütetted a gutával az öreget, hát akkor nagy szolgálatot tettél Bargyinnak. Csodálom, hogy ő még idáig meg nem mérgezte az öreget.

— Mit beszélsz, te, Olga! S milyen czinikusan! Pfuj!

— Czinikususan? No lám. De ha az ember czinikus dolgokról beszél, az czinikusan is hangzik. Tíz év óta várja már Bargyin az öreg halálát, az öreg pedig nem hal meg, mintha csontjaiba fagyott volna a lélek. Én azt hiszem, hogy most is magához tér s Bargyin megint hosszú orral marad. No, elég! Beszéljünk egyébről.

(Folytatása következik.)

Kertész Jenő

Kerepesi-ut 8. szám

árubázában Budapesten legnagyobb ernyő-raktár van, ahol szabott árak mellett olcsóbbat, szebbet és jobbat kap mint bárhol. — Tulfizetés lehetetlen, mert a szabott gyári árak minden darabban feltűnően láthatók.

Egy nyers selyem férfi, vagy női ernyő 1 ft 50 és 1 ft 90 kr., automat szerkezettű 2 ft 50 kr.

Egy graciosza (vasbottal) tokban 1.50 és 1 ft 90 kr., finom nyers selyemből tokban 2 ft 50 kr.

Egy szegetlen angol graciosza tokban 3 ft, gondonet selyemből 3.50 és 4. — lyoni selyemből 5. — és 5.50.

Egy valódi automat nehéz gondonet-selyemből 4.50, igen nagy 12 águ 4 forint.

Egy gyermek-ernyő, — 65, fodros — 48, selyemből 1. — és 50 graciosza 1 ft 90 kr.

Újdonság! Önműködő selyem-ernyő vasállványon, mely nyomás által magától csukódik 3.50, 4.50, 6. —

Kérem a czimre figyelni!

Jó alkalom!

300 gyermek-öltöny, taljártás miatt, most 3 ft 75 kr-ért 1225 eladva

Angol szabó

Kohn Heilmann és fiai előbrangu férfi- és gyermek-ruha árubáz

IV. Károly-körut 12. Vigyázz a czimre!

Magas jutalék, esztendő díjazás érhető el bárki által, ki részletvelein eladásával foglalkozna. Ajánl. Intézendők

FUCHS H. váltóháza

Bpest, Kezokmóti-utca 1. Alapítvány 110

SZÍNHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. április 7-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 78. Havi bérlet 6. Iskarióth. Eredeti tragédia 5 felvonásban. Írta Várady Antal.

Személyek:

Pontius Annás Ruben Isachar Káplás Ahasver Nephthai Iskarióth János Magdolna Szacsavay Bercsényi Károly Horváth Pálfi Szilvetti Imre Ivánfi Somló Miklályi Jaszay M.

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 57. Havi bérlet 3. Tannhäuser és a wärtburgi mester-dalnokok. Regényes opera 5 felvonásban. Szövegét és zsműjét írta Wagner Richard. Fordította id. Abrányi Kornél.

Személyek:

Hermann Erzsébet Tannhäuser Wolfram Walter Biterolf Henrik Reimar lovag Vénaus Ney D. Dióssy LariZZa Beck KertesZ Várady Kiss B. Kurnay Kacsér M.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

654. szám. 654. szám. Szöke Katalin. Dráma 3 szakaszban, 8 képm. Írta: Voss Hírhárd. Fordította: Makai Emli. Zenéjét szerzelte Pittlich G.

Személyek:

Az ifju Holál Szent-Katalin képe Werner Katalin Gyuri (6 éves) Lörcinc Márton Annuska Magda Tera Huberne Gruberne Orvos A Gyomez A Gond A Bamat Gyöflöt Fav Sz Molnár Horaszthy Hálás Bodnár Rónai Geröfi Cselka J. Varsányi Makroczyndá Niko L. Bulassa Hunyadi Rostagni Penyesi Hegedüs

Kezdete fél 8 órakor.

Színházi műsorok a 20. odalon.

A József-körut és Baross-utca sarkán lévő „Commerce” kávéházamban naponta

Dankó Gábor

16 tagból álló világhírű zenekara játszik. Számos kitüntetést kelt

Káldor Zsigmond.

DR. LASZKY INHALATORIUMA

mell-, gége-, garat-, orr-betegségeknek soká és leghy ártalmatlan- lással külön kamarákban.

Asthmásoknak pneumaticus curák.

Erzsébet-körut 6., I. (New-York állomáson). Rendelés 11-12-ig és 2-4-ig.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha-Lujzaasszony mint vendég 1848. (Madak utja). Látrányos, zenés szmú, elő-játékkal, 11 képm. A népszin- házi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerzelte Verö György. A nyitány, mely a népszínházi bizottság által hirdetett pályáza- ton első díjat nyert, írta és vezényli Barza Lszó.

Személyek:

Petőfi Sándor Vasvári Pál Irinyi József Zakár Gergely Egy uri hölgy Egy polgár Egy hölgy Gróf Batthány Gróf Széchenyi Kossuth Eszter Darkó Mázás Deber György Lázko Pistóka Balta János Antos plépanos Leblinszky Szerdabély Varnai I. Kenedich Bartfal M. Ujvári Lukácsy Ferenczy Lendvai Szirmai Blaha L. Horváth V. Sipozné Szirmai Raskó Györfi Kiss M. Szabó A.

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Mérsékelt helyiségekkel, gyermek-előadásal: Aranylakodalom. 1848-1898.

Látrányos alkalmi játékok nyolc képm. dalokkal és táncokkal. Írták: Heöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét szerzelte: Fekete J.

Személyek:

Kollay Jeno Katalin Béla Nyárády Howard Tarnay Akos Emerenczia Tábornok Segédtnát Boriska Öreg paraszt Petike, unokája Czizányprins Beni tábornok Petöfi százados Mikulák Janó Krauszhácsi Kozákkaplar Meimér L. Hettyey A. Bessenyei Szentmiklóssy Szilágyi V. Irányi A. Szilassy Adám L. Kardos Csik I. Mátrai J. Tóth M. Váradi P. Laposi G. Gabányi Ferencczi K. Sziklai K. Aessenyei

Kezdete 6 órakor.

Több kiállítási érmmel kitüntetve. Budapesti jávorspa és ábrakészítőgyár Justus Sándor és fia Andrassy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán. ajánlja gördülő faredőnyeit acélpánttal vagy bevederrel összekötve. szabadalmazott hengszerkezetével!! és minden szakra való gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtetés megye és bérmentre. Telefon 23-06.

CHICAGO-kerékpár. raktára csakis BUDAPESTEN, VII. kerület, Erzsébet-körut 19. sz. Perl és Löwinger. Részletfizetésre is kapható. Képes árjegyzék 10 kr. postabélyeg beküldése ellenében küldetik.

BLICKENS DERFER amer. gyors-írógép (klaviatur rendszer, mint a Remington, Hammond, Yost) a legujabb. A létező összes rendszereket felülmulja tartósság és megbízható gyors munka tekintetében. Egyszerű, romolhatlan szerkezet. Nincs festéksza- lagja. Irása látható. 60%-al olcsóbb, SCHULHOF GYULA V. ker., Váci-körut 80. sz.

Kőbányai Király Sörfőző részvénytársaság. Alaptöke: 4,300.000 korona. Telefon: 61-50. Maláta-sör. Bajor módra készült ezen legjobb sörgyárt- mányunk arra van hivatva, hogy az e nemű kül- földi árakat kiszorítsa. Kellemes zamata miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szak- tekintélyek melegen ajánlják: különösen dr. Ko- rányi Frigyes és dr. Kétili Károly egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen hasz- nálhatóan bizonyult. Idegbajokban, vérszegénység- nél emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta sö- rünk valóságos gyógyszer. Árak vidékre. Magyar láda: 60 kis palaczk 6 frt, betét 4 frt, összesen 16 frt. Kis láda: 30 kis palaczk 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasúti állomásra szállítva utánvétellel. Hónapokig eltartható. A ládakéri és pa- laczkokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azok- nak bérmentes visszaadásakor — visszazeigaltatjuk. Megrendeléseket elfogadjuk: Gyúli irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktárosaink. Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quicisana buffethen Váci-körut 12. Kőbányai Király Sörfőző részvénytársaság.

Finom női fohérműket és menyasszonyi kelengyékét jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl Kanitz Ferencz szepességi váazon raktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Herbster Károly legnagyobb kerékpárraktár Budapest, Károly-körut 9. Csakis a leghíresebb és elismert legjobb gyártmányt adom el egy mint: eredeti Humber Beeton, Millman Herbert & Cooper-Conventry és Villám kerékpárokat, saját gyárt- mányom, a legjutányosabb árakban, A t. cz. küzönység há- nyelmére ajánlom a minden kényelemmel berendezett fedett kerékpár-iskolámat Kerepesi-ut (Tattersal) a keleti-pályaudvar áttellenében 5000 négyzetméter nagyságban. Tisztelettel HERBSTER KÁROLY mechanikus Budapest, Károly-körut 9.

Szép bajusz dr. Hentzel-féle bajusznövesztő- pomádéval. Ezen teljesen ártalmatlan szerek- től készült pomádé által, a leg- rövidebb idő alatt, még 16 éves ifjak is gyönyörű bajuszt és dnu szakállt nyernek. 1 adag 2 frt, 2 frt 20 kr. ritóleges beküldésé- ellen 1 adag bérmentesen küldetik. VERTES LAJOS Sas-gyógyszertárából. Lugoson 353. szám.

TELEFON. — TELEFON. — Fliegler György mű-, czimfestő- és festék-kereskedő nagyban és kicsinyben. BUDAPEST, Kerepesi-ut 62. sz. Hársfa utca sarok. A tavasszal eszközöklendő ujjalakítások: b. hozatok, czimtblák, úztelt berendezések a legszebben és jutányos árban készit- tetnek el. Magyar királyi államvasutak igazgatóság. 45339/12375 C-V. szám.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bördöndök, táskák, kalapok ruha és fehérművek, botok, napernök, esernyök stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés al- kalmával azonnali készpénz fizetés mellett elfognak aatam. Debreczen állomáson f. é. április 14-én d. e. 9. órakor Szeged " " " " 20-án d. e. " " Arad " " " " 28-án d. e. " " Budapest, 1898. április hóban. Az igazgatóság.

Előfizetések és hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában VIII., József-körut 65. szám.

Felhívás a n. é. butorvásárló közönséghez! Az e-műlt 50-ig és 100-ig alatt sikerült a leghy előállítási ár mellett, nagy mennyiségű elsőrendű anyagból készült szilárd asztalos- és kárpitosított butort a mai kor igényeinek megfelelően elkészíttetni, a műért is azon kellemes hol- gyesben vagyunk, hogy rendelkezni jutányos áron szolgálhatjuk ki t. vevőinket, míg ezen süszletnek tart. Patyi Testvérek fő- és székvárosi asztalos és kárpitos hutortelepe. VIII., Kerepesi-ut 9/A. földszint és I. emelet. Eladás csak készfizetés mellett.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Víg Színház	Nép Színház	Magyar Színház
Péntek d. u.	—	—	—	—	—	—
Szombat	—	—	—	—	—	—
Vasárnap d. u.	A tudós nők	—	—	Coullisset ur	A gymesi vadvirág	Aranylakodalom
Este	Az ember tragédiája	—	She	Ferri kisasszony	1848. Hadak útja	Aranylakodalom

A bpesti asztalos ipartestület védnögsége alatt álló

Butoresarnok

VII. ker. József-körút és Erzsébet-utca szögletén levő Sváb-Iskola házban nagy mintaraktárt és vialalati irodát nyitott. Az üzletben buta- és vályaszékben kizárólag minőségű butorokat

ebédlő-, hló-, oriszoba- és szalonberendezésekköül.

Ezzel módjában áll a u. e. közönségnek közvetlen a készítő asztalos-mesterek-től jó butorokat kizárólagosan kezzen venni. esetleg megrendelni. Továbbá megtekintésre ajánlja a testületnek saját házában levő a fentebb kiáltás is.

MŰSZAKI IRODA

Engelsmann

Rezső

Magánmérnök

BUDAPEST.

Muzeum-körút 15.

Elfogad

MŰSZAKIMUNKÁK kivitelét

ÁLLAMTANÁCSADÁSOK SZABADALMAK

Műszaki KIDOLGOZÁSA Értékese

Való-

di francia különlegesség-gek osakia F. Bergmann filis legfinnyesebb párisi gyárából legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál
Budapest,
VII., Erzsébet-körút 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Tízmentes pénzeszkereit, kazettákat,

vill. jelző-pénzeszkereit, pánccel-pénzeszkereit és másológépeket szállít szolidan és olcsón cs. és kir.

Hesky Testvérek
Budapest,
VI. Szabolcs-utca 4. szab. hazai pénzeszkeregyára.

Szobapadló beeresztő-szer.

Főtt viasz, kitűnő gyártmány, használatra kész, kemény és puha padlóhoz kgként fehér 1 frt 40 kr., barna 1 frt 20 kr.

Viasz-kenős, leggyorsabb a használatban. tukórszerű fényt ad, különösen kemény padlóhoz alkalmas dobozok á 45, 80 és 150 kr

Glaznr máz kikészítve, kiválóan fényes, igen tartós, egy óra alatt szárad, puha padlóhoz, 5 színnyalatban. 1 kg. doboz 1 frt 20 kr., keserű és sárga méh-viasz, hamuszir. Orleán, enyv. stn.

Fehér emailmáz, doboz á 45 és 85 kr., **Arany-máz** üvege 20, 30 és 40 kr., **vas (kátyha) máz** üvege 20 kr., **Brunolett,** üvege á 35, 65 és 120 kr., kapható:

GETSINYI FRIGYES drágozójában a „Fekete kutyához” Budapest, V., Marokkó-u. 2.

BUTOR

készpénzért, ugyiszintén részletfizetésre legkönnyebben kapható

GONDA S.

o Intimraktárban 451
VII., István-tér 7. sz.

Pénz-

külsőn mindennemű értékpapírokra, sorsjegyekre a legolcsóbb kamattal (visszafizethető kisebb részletekben) kapható

WOHL J.

banküzletben Budapest,
Ferencz József-tér 3.
Diana-fürdő. 656

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

szóházam oly annyira van felhalmozva cipőárukkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áraim oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pitting bőrből	8.—
Borjúbőr betétes cipő	8.20
Borjúbőr, keztübbőr-szárral, elegáns	8.30
Dívatos barna színű, bergsteiger cipő	4.—
Dívatos barna színű czugas cipő	4.—
Dívatos színű barna borjúbőr, elől kapcsos cipő	4.80
Dívatos zöld színű előkapcsos cipő	4.50
Dívatos színű barna félcipő	5.50
Szárdulak cipő, világosbőr vagy keztübbőr szárral	4.20

Hölgyeknek.

Női lasztin czugas cipő, 16 cm. magas selyem czug	5.80
Zergébőr czugas cipő	8.—
Dívatos színű barna fűzős angol cipő	3.30
Dívatos színű barna gombos angol cipő	3.40
Dívatos zöld színű előfűzős cipő	3.40
Női zergébőr gombos cipő 10—12 gomb magas 4. frt szalon-lakból	4.—
Dívatos színű barna félcipő	2.40
Zergébőr regatta-cipő, kötél való	2.40
Lasztin regatta-cipő, kötél való	2.30
Orizsi választék mindennemű dívatos barna és zöldszínű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Vidéki rendelések pontosan eszközöltemek több száz dívatos ábrakkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel	538

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
a New-York palotával szemben.

A szabadalmazott

„FAIRBANKS“-mérlegek

százados rendszertek, tolosulyos fémmerőkarokkal bírnak és a **hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.**

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.

különbözően gazdák, gazdaságok, közöpségek és uradalomak részére a legjobb meggyőződéssel ajánljuk. **Gazdasági egyesülési tagok kedvezményben részesülnek.**

„FAIRBANKS“

 mérleg- és gépgyár-részvénytársaság.

Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen közp. irodánkhoz Andrassy-ut 14 sz. intézendők.

MERCUR

Bank- és váltóüzlet r.-i. Budapest, V., Borotya-utca 12

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték

II-ik sorsjátéka

folgó évi május havában veszi kezdetét.

Május 11-től október 13-ig

hónaponként egy húzás

60,000-tól 100,000 koronáig emelkedő főnyereményekkel.

A főhúzásban pedig

600,000 koronás díj- és 400,000 koronás főnyereménnyel.

A főnyeremény a leghíresebb esetben:

1 millió korona.

Ezenkívül 20 000-tól 200 000 koronáig több fi. valamint 200-tól 10,000 koronáig számos kisebb nyeremény.

A sorsjegyek ára:

A május 11-13-iki húzásra:	Mind a 6 húzásra:
Egész sorsjegy ..... 6 frt — kr.	Egész sorsjegy ..... 30 frt.
Fél sorsjegy ..... 3 —	Fél sorsjegy ..... 15 —
Negyed ..... 1 —	Negyed 7 50
Nyolczad sorsjegy 75	Nyolczad sorsjegy ..... 10 ..

Megrendelések kizárólagosan ingyen.

II. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték

100,000 sorsjegy 60,000 nyeremény.

10,000,000 korona összesítésben, mely VI. osztálysorsjátékban sorsolattik ki.

1.000.000 KORONA

sorsjegyek az I. osztályos kerületben

frt 6.— és megrendelhető: 1/2 1/3 1/4 1/5 1/6 1/7 1/8 1/9 1/10 1/12 1/15 1/20 1/25 1/30 1/40 1/50 1/60 1/75 1/100

Szabó B. és Társa cégénél

megrendelések szigorúan bérmentve, a sorsjáték sorsolásáig.